Biblioteca Centrală Regională Hunedoara

PROLETARI DIN TOATE ŢĂRILE, UNIŢI-VĂ!

Scînteia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

Anul XXXIV Nr. 6546 | Marţi 2 martie 1965 | 6 PAGINI — 30 BANI

LA 7 MARTIE — CU TOŢII LA VOT!

Votul dat candidaţilor Frontului Democraţiei Populare, va fi un vot pentru înflorirea oraşelor şi satelor, pentru bunăstarea şi fericirea întregului popor!

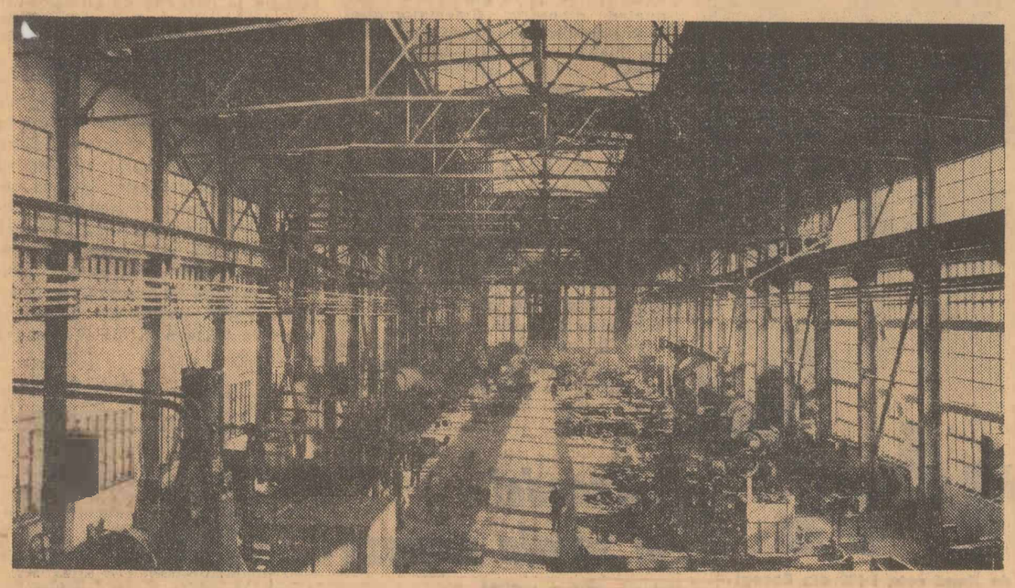

Una din halele uzinei bucureştene „Vulcan". Numele acestei uzine poate fi întîlnit pe multe din utilajele cu care sînt înzestrate noile întreprinderi chimice construite în ultimul timp

ŢARA SE PREGĂTEŞTE DE ALEGERI

Cetăţenii şi candidaţii lor

Brigadierul

Pe firul rîului Plapcei satele se ţin lanţ. La Negreni, Potcoava, Corbu, Optaşi, doar cîteva din cele 12 comune care alcătuiesc circumscripţia electorală nr. 21 sînt prezente imaginile noului. Case arătoase, construite în ultimii ani, şcoli, cămine culturale, magazine.

Potcoava este o comună mare, frumoasă, bine gospodărită din raionul Slatina. Candidatul în alegerile de deputaţi pentru Marea Adunare Naţională, brigadierul de cîmp Constantin Popa, lucrează în cooperativa agricolă de producţie de aici. Solicitaţi de către corespondentul ziarului nostru să-şi spună părerea despre candidatul lor, mai mulţi cetăţeni au declarat:

Ion N. Bălan, membru cooperator în vîrstă de 62 de ani: Îl cunosc de mic copil. Sub ochii mei a crescut şi ştiu cît de harnic şi priceput este nu numai în muncă, pe ogor, dar şi pentru bunul mers al treburilor obşteşti. Cît a fost deputat comunal era mereu în frunte la acţiunile pentru înfrumuseţarea şi buna gospodărire a comunei. O să-l votez cu încredere.

Elena Dragomir, inginera cooperativei agricole de producţie: Este unul din brigadierii pe care cooperativa noastră pune cel mai mult temei. Întotdeauna brigada lui execută lucrările la timp şi de bună calitate. Tovarăşul Constantin Popa e trup şi suflet alături de cooperativa agricolă, luptă pentru întărirea ei economico-organizatorică. Un exemplu: acum un an. a făcut propunerea ca pe coastele din locul denumit Zbîrceni să creăm o plantaţie de vie. Unii dintre membrii cooperativei mai aveau îndoieli. Cu hotărîrea care-l caracterizează, i-a convins însă de necesitatea valorificării superioare a acestor terenuri degradate, de pe care nu culegeam nimic. La desfăşurarea lu-

(Continuare în pag. V-a)

Meconicul de precizie Petre Coman, candidat în circumscripţia orăşenească 218 din Capitală, la sfat cu un grup de alegători (fotografia de sus). O tînără candidată pentru alegerile de deputaţi în Sfatul popular orăşenesc Iaşi, studenta Veronica Mănăilă discutînd cu colegele ei (fotografia de jos)

ÎN FIECARE ÎNTREPRINDERE O TEMEINICĂ ORGANIZARE A PRODUCŢIEI

Conducerile multor întreprinderi din regiunea Banat au luat din vreme măsuri tehnice şi organizatorice bine chibzuite, care asigură desfăşurarea normală, ritmică a producţiei. În perioada care a trecut din acest an, majoritatea întreprinderilor din regiune şi-au îndeplinit sarcinile de plan.

În legătură cu modul cum este realizat planul de producţie, corespondentul ziarului nostru pentru regiunea Banat, Ion Chiujdea, a adresat cîteva întrebări mai multor cadre de conducere din întreprinderi constructoare de maşini.

La întrebarea: ce măsuri aţi luat şi în ce direcţie şi-a concentrat atenţia conducerea uzinei pentru realizarea ritmică a sarcinilor de plan? — ne răspunde tov. Ion Opriş, *inginer-şef al Uzinelor de construcţii de maşini Reşiţa.*

— Ritmicitatea producţiei indică gradul de organizare a muncii, felul cum se desfăşoară activitatea în întreprindere. Esenţial este ca între secţiile primare — turnătorie şi forje — şi secţiile prelucrătoare şi montaj, să se asigure decalajul necesar. Se creează astfel condiţii ca maşinile şi utilajele să fie realizate la un înalt nivel tehnic, cu caracteristici superioare, deoarece se elimină graba, „asaltul" în execuţie. Tocmai de aceea ne-am îndreptat atenţia, în primul rînd, spre îmbunătăţirea organizării muncii şi a producţiei în sectoarele primare.

Cunoscînd din vreme sarcinile de plan nominalizate, am reuşit ca încă din trimestrul IV al anului trecut să asigurăm documentaţia de execuţie pentru întreaga producţie a trimestrului I 1965 şi pentru 80 la sută din cea a trimestrului II. Aceasta ne-a permis ca, paralel cu realizarea sarcinilor de plan pe 1964, să lansăm în fabricaţie sute de piese şi subansamble pentru prima lună a acestui an. O serie de piese pentru turbine au intrat în fabricaţie începînd de la 10 noiembrie 1964; piesele turnate şi forjate ale motoarelor Diesel şi boghiurilor au fost lansate integral în fabricaţie cu mult timp înainte. Urmărirea execuţiei acestor repere şi subansamble ne-a permis să avem în prezent un decalaj de aproape trei luni între secţiile primare şi cele prelucrătoare.

În luna ianuarie Uzinele de construcţii de maşini Reşiţa au realizat prevederile planului la producţia globală în proporţie de 101,3 la sută, iar la producţia marfă — de 103,1 la sută; productivitatea muncii planificată a fost depăşită cu 1 la sută. Ritmicitatea producţiei s-a îmbunătăţit aici mult faţă de anii trecuţi. Dacă în 1964, în primele două decade ale lunilor se realiza numai 30—35 la sută din producţia planificată pe întreaga lună, în ianuarie a.c. s-a ajuns la peste 65 la sută.

Întărirea colaborării între serviciile de concepţie şi secţiile de producţie a contribuit, de asemenea, la soluţionarea mai operativă a unor probleme tehnice complicate. Un exemplu: camera turbinei pentru hidrocentrala Bacău II a fost executată în construcţie sudată. Întrucît această soluţie este mai complicată faţă de cea a execuţiei din piese turnate, serviciile de concepţie au acordat secţiilor de producţie asistenţă tehnică în toate cele trei schimburi. Conducerea uzinei şi comitetul de partid, sprijinindu-se pe iniţiativa muncitorilor şi tehnicienilor, se vor ocupa în continuare de ridicarea nivelului organizării interne a producţiei.

O experienţă valoroasă în buna desfăşurare a producţiei a dobîndit şi colectivul Uzinelor mecanice din Timişoara. La întrebarea: ce acţiuni au fost întreprinse pentru asigurarea unei mai bune ritmicităţi? — ne-a răspuns tovarăşul ing. Gheorghe Boşniac, *directorul uzinei.*

— Noi ne-am propus ca în acest an să realizăm în fiecare primă decadă 33 la sută din planul lunar. Pentru aceasta am creat un decalaj de 1—2 luni între secţiile principale şi chiar între anumite faze ale fluxului tehnologic. În acest scop, unele piese şi subansamble pentru producţia lunii ianuarie au fost executate încă din trimestrul IV al anului trecut. Totodată, am întărit serviciul de aprovizionare cu noi cadre. Un alt factor care a contribuit la realizarea ritmică a producţiei a fost asigurarea din vreme a S.D.V.-urilor necesare fiecărei secţii de fabricaţie.

În uzina noastră există posibilităţi de a îmbunătăţi în continuare ritmicitatea producţiei. Avem, de e-

(Continuare în pag. II-a)

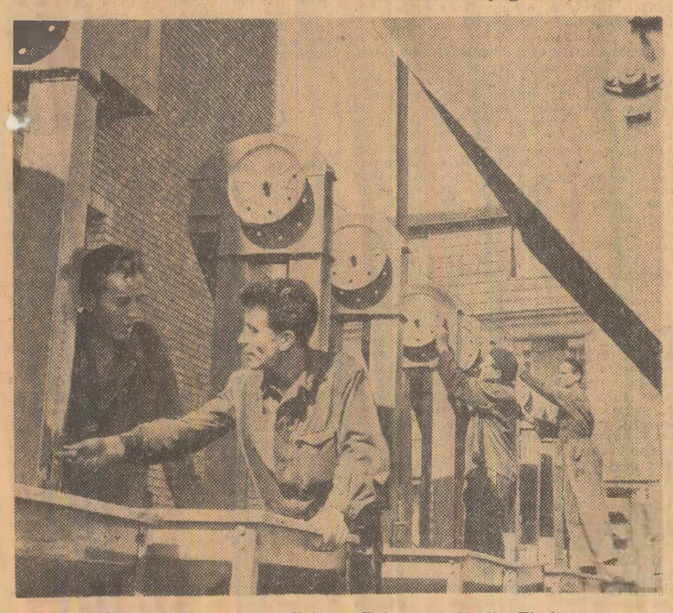

Pe platoul de montaj al Uzinei „Tehnometal" din Timişoara

ÎN ZIARUL DE AZI

- De pe cîmpurile experimentale în producţie *(pag. a II-a)*
- PLOIEŞTI — Zece tablouri de ieri şi de azi — de I. GRIGORESCU *(pag. a III-a)*
- Ştiinţă şi tehnică — Bogăţiile lumii acvatice — Soarele sub observaţie *(pag. a IV-a)*
- *Răsfoind presa străină* *(pag. a V-a)*
- Corespondenţe din Londra, Roma şi Haga *(pag. a VI-a)*

Utilaje de înaltă tehnicitate

Uzina constructoare de maşini din Cugir a asimilat şi introdus în fabricaţie noi utilaje moderne. Astfel, a fost realizată o maşină destinată frezării roţilor dinţate cilindrice cu dinţi drepţi sau înclinaţi, a roţilor de lanţ etc. Maşina poate funcţiona în diferite cicluri de lucru automate comandate electrohidraulic. În anii şesenalului s-au însuşit şi pus în fabricaţie la uzinele din Cugir 5 tipuri de maşini de spălat rufe „Albalux 2".

Complexe moderne de deservire

BACĂU (coresp. „Scînteii"). — În centrul oraşului Bicaz a fost dat în folosinţă un nou complex de deservire al cooperaţiei meşteşugăreşti. Acesta cuprinde ateliere de reparaţie a aparatelor de radio şi televizoarelor, croitorie şi lenjerie, frizerie, coafură etc. În prezent, în oraşele şi centrele muncitoreşti din regiunea Bacău funcţionează 15 asemenea complexe de deservire. Anul acesta vor fi date în folosinţă în regiune noi centre de deservire ale cooperaţiei la Bacău, Tg. Neamţ, Slănic Moldova.

Pămînturi întinerite

Ion DELCEA
director al S.M.T. Circea
Erou al Muncii Socialiste

Ca unul care din anul 1948 lucrez în domeniul mecanizării agriculturii, cunosc bine atît moştenirea grea lăsată de regimul burghezo-moşieresc, cît şi marile transformări petrecute în anii puterii populare în agricultură şi în viaţa satelor regiunii noastre. Participînd la organizarea primelor staţiuni de maşini şi tractoare, mi-amintesc că a trebuit să facem inventarul utilajului agricol existent în regiune. La conacele fostelor moşii de mii de hectare am găsit cîteva zeci de tractoare şi batoze vechi, uzate, de cele mai felurite tipuri. Cît priveşte inventarul gospodăriilor ţărăneşti, statisticile arată că în Oltenia anului 1938, la 100 de gospodării ţărăneşti reveneau numai 53 de pluguri (multe din ele de lemn) şi 23 de grape. Cînd jumătate din gospodăriile ţărăneşti nu dispuneau măcar de unelte rudimentare, este lesne de înţeles cum lucra ţăranul pămîntul, ce recolte obţinea.

Înfăptuirea politicii partidului a adus prefaceri radicale în agricultura regiunii, în viaţa satelor. Locul mijloacelor rudimentare l-a luat tehnica modernă: peste 6 000 de tractoare, 7 500 semănători, 3 700 combine, precum şi mii de alte maşini agricole; în loc să lucreze răzleţi, pe peticul lor de pămînt, ţăranii muncesc uniţi în cooperative agricole de producţie, îndrumaţi zi de zi de specialişti. S-a schimbat în aceşti ani ţăranul însuşi; mii de ţărani au devenit mecanizatori, meşteri ai recoltelor bogate, pricepuţi cultivatori de cereale, legumicultori, viticultori, crescători de animale şi păsări. Zeci de mii de membri ai cooperativelor agricole învaţă la cursurile agrozootehnice de masă.

Munca unită a ţărănimii pe tarlale întinse, cu sprijinul mecanizatorilor din S.M.T., a întinerit pămînturile, le dă putere tot mai mare de rodire.

Transformarea socialistă a agriculturii, paralel cu întreaga dezvoltare economică şi social-culturală a regiunii, a schimbat şi faţa satelor. În satele Olteniei s-au construit mii de case, şcoli şi cămine culturale; peste 500 de sate au fost electrificate.

Agricultura regiunii noastre dispune astăzi de cadre de specialişti şi mecanizatori, de o bază tehnică în plină dezvoltare, de soiuri şi hibrizi de mare productivitate. Ţărănimea, mecanizatorii din S.M.T. şi G.A.S., specialiştii din regiunea noastră îşi concentrează acum eforturile pentru pregătirea temeinică a campaniei agricole de primăvară.

Intelectualul azi

Acad. Nicolae PETRULIAN

Fiecare tînăr, cînd se află la începutul drumului său în viaţă, îşi făureşte visuri. Nici noi, proaspeţii absolvenţi ai politehnicii de acum cîteva decenii — nu eram altfel. Pasionat de profesia mea, nu-mi doream altceva decît un laborator modest în care să pot studia. Cîte stavile s-au ridicat însă în calea realizării acestei dorinţe! Cîte clipe de amărăciune am trăit evaluînd resursele pe care autorităţile vremii le repartizau cercetărilor, chiar şi într-un caz ca al specialităţii noastre, a cărei denumire îi atrăgea: zăcăminte metalifere; aparatura rudimentară de care dispuneam nu ne permitea să facem lucrări mai de anvergură. Se părea că, asemeni multora dintre dascălii noştri, eram sortiţi să rămînem închişi în sfera propriilor noastre idei şi preocupări şi priviţi cu suspiciune sau compătimire de atotputernicii timpului, care socoteau munca ştiinţifică o fantezie, un capriciu, un lux sau chiar o ciudăţenie.

Au venit însă transformările înnoitoare social-economice începute la 23 August 1944, conduse cu fermitate şi consecvenţă de partidul clasei muncitoare, şi viaţa noastră a căpătat altă semnificaţie, alte coordonate. Laboratorul modest pe care îl visam s-a înfiripat în zeci şi sute de laboratoare puse la dispoziţia oamenilor de ştiinţă, înzestrate cu aparate şi utilaje la nivelul celor mai moderne. Asupra activităţii noastre, a proiectelor noastre s-au aplecat cu atenţie şi adîncă înţelegere conducătorii partidului şi statului. Ne-au ascultat, s-au sfătuit prieteneşte cu noi, ne-au dat preţioase sugestii. Marea influenţă spirituală binefăcătoare a partidului, a orînduirii socialiste asupra intelectualităţii noastre s-a manifestat atît prin înarmarea ei cu concepţia marxist-leninistă, cît şi în antrenarea ei, alături de întregul popor, la opera de ridicare şi înflorire a ţării, de dezvoltare a economiei şi culturii socialiste. În această vastă operă constructivă, fiecare intelectual, om de ştiinţă şi cultură, profesor şi-a aflat un loc precis, o răspundere socială, care i-a dat imbold în muncă. Îndeplinirea cu cinste a misiunii sale sociale, participarea activă la viaţa ştiinţifică, culturală, obştească, aceasta este trăsătura esenţială a profilului intelectualului-cetăţean, format în anii puterii populare sub îndrumarea spirituală a partidului.

Cadrele didactice şi cercetătorii în diferite domenii ale ştiinţei şi tehnicii se bucură de condiţii optime de muncă şi creaţie, de largi posibilităţi pentru a transmite tinerelor generaţii făclia ştiinţei. Un viu exemplu este în această privinţă Institutul de petrol, gaze şi geologie, creat în anii puterii populare. În fiecare vară de pe băncile facultăţilor pornesc spre diferite întreprinderi promoţii numeroase de specialişti. Fiecare din ele duce cu sine un bagaj de cunoştinţe bogat, răspunderea pentru profesia aleasă, dragostea fierbinte de patrie şi hotărîrea de a contribui cu toate forţele la propăşirea ei — însuşiri proprii cetăţenilor noştri — ce le-au fost transmise de corpul profesoral, de toţi cei ce contribuie la educarea lor. Încercăm mari satisfacţii cînd, în cine ştie ce colţ de ţară, întîlnim pe foştii noştri studenţi, specialişti cu mari răspunderi în producţie, pe care le îndeplinesc cu cinste, dînd viaţă unor ipoteze sau teorii ştiinţifice şi contribuind la aplicarea unor procedee tehnice moderne.

Pentru mulţi dintre cărturarii mai în vîrstă, care şi-au început activitatea înainte de august 1944, anii puterii populare reprezintă anii împlinirilor, ai încununării unei vieţi de cercetare şi studiu mulţumită condiţiilor ce le-au avut la îndemînă pentru elaborarea unor lucrări de prestigiu. Titlurile academice, premiile de stat, alegerea în marele Sfat al ţării sau în organele puterii locale, distincţia de om de ştiinţă sau de profesor emerit cinstesc munca intelectuală şi conferă atestat pentru adevăratele ei valori.

De marile cuceriri ale ştiinţei şi culturii contemporane se bucură azi adevăraţii stăpîni ai ţării, cei ce muncesc, ridicaţi pe treapta înaltă a adevăratei condiţii umane de revoluţia socialistă ce a triumfat pe tărîmul economiei, al relaţiilor sociale şi gîndirii. Intelectualii din toate generaţiile sînt puternic legaţi de interesele şi năzuinţele poporului, sînt uniţi în lupta pentru înfăptuirea politicii partidului, slujesc cu entuziasm cauza construcţiei socialiste.

Pe glob în 24 de ore

ITALIA — Discuţii în vederea remanierii ministeriale

În Italia, partidele coaliţiei guvernamentale de centru-stînga continuă seria convorbirilor în vederea remanierii guvernului. Observatorii politici consideră că pe baza tratativelor de pînă acum urmează să intre în guvern reprezentanţi ai curentului P.S.I. condus de Lombardi (curent cu vederi de stînga), Amintore Fanfani (liderul curentului grupat în jurul revistei „Nuove Cronache" — din P.D.C.) şi probabil un reprezentant al curentului de dreapta al P.D.C., condus de Scelba. Pînă în prezent, însă, nu s-a ajuns la un acord definitiv în legătură cu numirea miniştrilor. În caz că acordul între cele patru partide nu va fi ratificat, Consiliul de Miniştri va fi convocat numai pentru a autoriza demisia guvernului.

Spre tratative între Federaţia Malayeză şi Indonezia?

Primul ministru al Federaţiei Malayeze, Tunku Abdul Rahman, a precizat luni, într-o scrisoare adresată parlamentului, că guvernul său este gata să înceapă tratative cu guvernul indonezian fără nici un fel de condiţii prealabile. După cum s-a mai anunţat, guvernul indonezian a declarat că este dispus să ducă tratative cu guvernul malayezian pentru a rezolva conflictul dintre cele două ţări, cu condiţia ca aceste tratative să nu fie însoţite de vreun fel de condiţii prealabile.

Criza de guvern din Olanda

Agenţiile de presă relatează că contrar aşteptărilor, regina Juliana a Olandei, a amînat seria consultărilor prevăzute pentru luni cu liderii partidelor politice olandeze în vederea soluţionării crizei de guvern. După cum s-a mai anunţat, criza de guvern a fost declanşată vinerea trecută prin demisia cabinetului condus de Victor Marijnen, ca urmare a dezacordului intervenit în sînul cabinetului în problema revizuirii statutului radiodifuziunii şi televiziunii olandeze în legătură cu publicitatea comercială. Agenţia France Presse anunţă că regina Juliana a Olandei va avea marţi întrevederi cu cei cinci şefi ai grupurilor parlamentare.

TELEGRAME

Excelenţei Sale
Domnului dr. JOSEF KLAUS
cancelar federal al Republicii Austria

Viena

Am aflat cu adînc regret vestea tristă a încetării din viaţă a eminentului om de stat austriac, preşedintele Republicii Austria, dr. Adolf Schärf.

În numele Consiliului de Stat, al poporului romîn şi al meu personal, transmit Excelenţei Voastre şi poporului austriac cele mai sincere condoleanţe.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ
preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne

Excelenţei Sale
Domnului dr. JOSEF KLAUS
cancelar federal al Republicii Austria

Viena

Adînc mîhnit de încetarea din viaţă a preşedintelui Republicii Austria, dr. Adolf Schärf, vă rog să primiţi Excelenţă, în numele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne şi al meu personal expresia sentimentelor noastre de profundă compasiune în legătură cu această grea pierdere pentru ţara dv.

ION GHEORGHE MAURER
preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne

DE PE CÎMPURILE EXPERIMENTALE ÎN PRODUCŢIE

Din activitatea staţiunii agricole Mărculeşti

Situată în mijlocul cîmpiei Bărăganului, staţiunea experimentală agricolă Mărculeşti îşi desfăşoară activitatea de mai bine de 35 de ani. Cercetările întreprinse urmăresc stabilirea celor mai eficiente metode de lucrare a pămîntului, care sînt puse apoi la îndemîna unităţilor agricole. Din cercetările şi experienţele încheiate, staţiunea a recomandat sectorului de producţie peste 180 de rezultate experimentale. Acestea privesc majoritatea problemelor sporirii producţiei agricole în zona de stepă, şi, în bună parte, se aplică cu succes pe terenurile gospodăriilor de stat şi cooperativelor agricole.

Deosebit de valoroase sînt rezultatele obţinute de cercetătorii staţiunii în ultimii ani. S-a tras concluzia că atunci cînd grîul urmează după premergătoare timpurii cel mai mare spor de recoltă se obţine prin încorporarea în sol, o dată cu arătura de bază, a 200 kg azotat de amoniu şi 400 kg de superfosfat la hectar. Cînd însă grîul urmează după porumb sau tot după grîu, îngrăşarea trebuie să se facă în mod diferenţiat, în raport cu condiţiile climatice ale fiecărui an. În condiţiile din Bărăgan este bine ca superfosfatul să fie administrat sub arătură, în cantitate de 200—300 kg la ha, urmînd ca la desprimăvărare să se dea azotatul de amoniu în doză de 100—200 kg la ha, în funcţie de rezerva de umiditate din sol. Cînd această rezervă este mică, aşa cum s-a întîmplat în primăvara anului 1964, este mai bine să nu se administreze azotat de amoniu, sporul pe care-l va da superfosfatul singur fiind mult mai mare.

În ce priveşte lucrările solului, s-a desprins concluzia că arătura este bine să se facă la o adîncime care să permită efectuarea unei lucrări de bună calitate. Pentru grîu, arătura la 20 cm este mai economică decît atunci cînd se face la 30 cm. La stabilirea adîncimii arăturii este bine să se ţină seama, în afară de condiţiile climatice ale anului, de planta premergătoare şi de felul cum a fost lucrat solul în anii precedenţi, avînd grijă ca adîncimea de lucru să varieze de la un an la altul. În cazul rotaţiei grîu-porumb, de exemplu, este bine să se facă o arătură mai adîncă pentru porumb — 30 cm, urmînd ca pentru grîu să se execute mai în faţă.

Obţinerea unor recolte mari este hotărîtă de respectarea epocii optime de semănat şi realizarea unei densităţi potrivite de plante. La grîu, în toamnele secetoase, densitatea de 500—600 boabe germinabile la mp este cea mai potrivită, dat fiind că circa 20 la sută din seminţele introduse în sol se pierd. În anii cu toamne mai bogate în precipitaţii, deci cînd umiditatea din sol poate asigura un răsărit normal, densitatea poate să scadă la 450 boabe germinabile la m p.

La porumb, experienţele au arătat că densitatea trebuie stabilită în raport cu rezerva de apă din sol la însămînţare. Cînd apa se găseşte în cantitate suficientă este bine să se asigure 40 000 plante la hectar pentru HD 206 şi HD 208 şi 30 000 plante pentru HD 405 şi HD 311. Cînd rezerva de apă este mai mică, densitatea scade proporţional, chiar pînă la 25 000—30 000 plante la ha la hibrizii dubli semiprecoci şi 20 000—22 000 plante la cei tardivi.

Experienţele staţiunii au adus date valoroase şi în ce priveşte microraionarea soiurilor în condiţiile din Bărăgan. S-a stabilit că grîul din soiul Bezostaia, cultivat după premergătoare timpurii, dă un mare spor de recoltă faţă de soiul Triumph, în timp ce după porumb şi după grîu, soiul Triumph dă cele mai bune rezultate, în asemenea condiţii soiul Bezostaia nefiind indicat. A fost scoasă în evidenţă necesitatea ca în condiţiile din Bărăgan să fie extinsă în cultură mazărea, mai ales cea din soiurile F 53 şi 54. După această premergătoare grîul dă cele mai mari producţii.

Rezultatele experimentale ale staţiunii Mărculeşti relevă că în Bărăgan porumbul dă recolte mari mai ales cînd se cultivă hibrizi mai precoci. Hibrizii dubli semitimpurii 208, 206 şi alţii depăşesc în producţie hibrizii semitardivi sau tardivi, fiind în acelaşi timp mai buni premergători şi pentru grîu.

Cercetările staţiunii au elucidat şi o serie de aspecte privind cultura plantelor furajere stabilindu-se agrotehnica lor diferenţiată. Lucerna pentru sămînţă cultivată în rînduri distanţate — metodă preconizată de staţiune — a dat producţii deosebit de mari.

Staţiunea a adus o contribuţie importantă la producerea seminţelor de plante agricole după scheme ştiinţifice. Se asigură anual 1 100—1 500 tone de sămînţă elită.

O importanţă deosebită se acordă problemelor de irigare a culturilor, cunoscut fiind că, în viitorul apropiat, în Bărăgan se vor iriga suprafeţe mari. În acest scop, staţiunea a organizat două centre experimentale la gospodăriile de stat Roseţi şi Jegălia. În cele peste 20 de experienţe urmărite s-au obţinut recolte ce depăşesc de două şi de trei ori pe cele realizate în condiţii de neirigare. Porumbul HD 409 şi HD 405 la densitatea de 50 000 plante la hectar a produs peste 11 000 kg boabe la ha. Soiul de grîu Bezostaia a dat o recoltă de peste 5 500 kg la ha, iar în mirişte s-a mai obţinut încă o producţie de peste 50 000 kg masă verde la hectar. Lucerna irigată a produs peste 130 000 kg masă verde la hectar, echivalînd cu peste 23 000 kg fîn. Bineînţeles, aceste rezultate au fost obţinute în condiţiile aplicării întregului complex de măsuri agrotehnice.

Cercetătorii staţiunii ţin o legătură strînsă cu unităţile agricole din regiune. Loturile demonstrative, organizate în colaborare cu specialiştii din unităţile respective, dau posibilitatea ca rezultatele cercetărilor să fie extinse mai repede în producţie. Cooperativele agricole de producţie Perişoru, Roseţi, Tudor Vladimirescu şi altele au realizat anul trecut peste 2 000 kg grîu la ha şi aproape 3 000 kg porumb, în condiţiile unei secete accentuate.

Noi vom contribui şi de acum înainte ca unităţile agricole să introducă în practică cuceririle ştiinţei, experienţa înaintată, pentru a obţine rezultate şi mai bune în sporirea producţiei agricole.

Ing. Iuliu MOGA
secretar ştiinţific — Staţiunea experimentală agricolă Mărculeşti, raionul Feteşti

Telefericul şi staţia de plecare de lîngă cota 1 400 din Bucegi

Construcţii hoteliere

Anul acesta vor fi date în folosinţă noi hoteluri, extinzîndu-se totodată capacitatea celor existente. La noul ansamblu cu 500 de locuri de lîngă Gura de Nord, de exemplu, se execută lucrări interioare de finisaj. Hotelul „Athenée Palace" se măreşte cu încă 270 de locuri. Noua clădire a fost ridicată pînă la ultimul nivel. Sînt avansate şi lucrările interioare. A început execuţia garajului care va adăposti vehiculele pentru servicitile hotelului. Mobilierul, soluţiile de izolaţie fonică şi instalaţiile interioare vor oferi oaspeţilor un grad ridicat de confort. Asemenea lucrări se mai execută la Braşov unde se ridică un hotel de 340 de locuri, lîngă „Aro", la noul hotel de 140 de locuri din Poiana Braşov. De asemenea, se vor da în folosinţă reamenajate, modernizate şi dotate cu mobilier şi echipament nou, hotelurile „La împăratul romanilor" din Sibiu, „Palas" şi Cazinoul din Sinaia precum şi hotelul din Sighişoara. Sînt în curs şi o serie de amenajări la punctul turistic Bucium şi unitatea „Bolta rece" din Iaşi. Se vor face şi modernizări ale restaurantelor de pe unele trasee turistice, ca de exemplu, la „Miorita" din Botoşani şi la „Central" din Rădăuţi.

De pe acum se fac pregătiri pentru buna deservire în sezonul de vară pe litoral. Se prevede mărirea capacităţii staţiunii Mamaia cu încă 1 000 de locuri în căsuţe. În holurile hotelurilor vor funcţiona baruri; se vor reprofila unităţile de alimentaţie.

ÎN SĂLILE DE CONCERT

La Filarmonică

Filarmonica de stat „George Enescu" a concertat sîmbătă şi duminică sub bagheta dirijorului Otakar Trhlik din R. S. Cehoslovacă, directorul muzical al Radiodifuziunii din Bratislava, un muzician experimentat pe care l-am mai ascultat la Bucureşti cu cîţiva ani în urmă conducînd orchestra Cinematografiei. Pentru reîntîlnirea sa cu publicul nostru, Trhlik a ales un program tradiţional — „Muzica apelor" de Haendel şi Simfonia I de Brahms — între aceste două lucrări figurînd Valentin Gheorghiu cu Concertul său pentru pian şi orchestră.

Arta dirijorală a lui Otakar Trhlik, fostul discipol al renumitului maestru Vaclav Talich, se caracterizează printr-o echilibrată ţinută clasică, printr-o însufleţită dăruire şi prin respect faţă de litera partiturii. Fără a insista mult asupra detaliilor, Trhlik urmăreşte în primul rînd liniile principale ale discursului muzical. Dirijorul ceh s-a întîlnit în interpretarea Simfoniei I de Brahms cu modul de prezentare a acestei lucrări imprimat orchestrei de către George Georgescu şi care este, de fapt, linia creată de marii dirijori ai secolului. Filarmonica a cîntat cu o evidentă participare în Simfonia de Brahms şi în „Muzica apelor" — deşi cu mici scăpări de intonaţie (în concertul de duminică).

Valentin Gheorghiu îşi împarte de mulţi ani activitatea între creaţie, solistica în concerte simfonice şi participare la concerte de cameră. În cursul trecutei săptămîni el a reunit aceste aspecte diverse: vineri seara, împreună cu Ştefan Gheorghiu, a susţinut cel de-al doilea concert din ciclul consacrat prezentării integrale a sonatelor pentru vioară şi pian de Beethoven, iar în programul Filarmonicii a reluat propriul său concert pentru pian şi orchestră. Lucrare caracteristică pentru evoluţia lui Valentin Gheorghiu pe planul creaţiei, binecunoscută din trecutele ei prezentări de către compozitorul-interpret, concertul ne-a apărut ca o realizare deplin închegată, bogată în momente de reverie, de luminoasă inspiraţie.

Radu GHECIU

„Haendel şi şcoala vieneză modernă"

Alcătuită din instrumentişti înzestraţi cu o deosebită pasiune pentru muzică, cu preocuparea de a aduce în sala de concert opere reprezentative, mai puţin cîntate sau inedite, din repertoriul preclasic sau modern, Orchestra de cameră condusă de Paul Popescu s-a afirmat în ultima vreme ca o formaţie cu profil artistic bine conturat, cu remarcabile resurse şi calităţi concertistice. Programul prezentat săptămîna trecută în Studioul Radioteleviziunii continuînd ciclul „Haendel şi şcoala vieneză modernă", s-a înscris pe linia intenţiei acestei formaţii de a cultiva o muzică interiorizată, densă, lipsită de exploziile sonore cu care ne-au obişnuit romanticii, eliberată de obsesia performanţei cu orice preţ.

Din Haendel am ascultat de data aceasta Concertele grossi op. 3 (nr. 3 şi 4) şi Concertele pentru orgă şi orchestră op. 4 (nr. 3 şi 5), lucrări care, prin spontaneitatea inspiraţiei, nobleţea dialogului dintre solişti şi orchestră, puritatea melodiei se adresează direct sensibilităţii moderne. Haendel din aceste creaţii comunică auditoriului o viziune stenică, optimistă asupra vieţii şi programarea creaţiilor sale a fost primită cu viu interes. Trăsăturile caracteristice stilului marelui maestru german au fost urmărite cu fidelitate de orchestră, de dirijor şi de solistul concertelor pentru orgă — Helmut Plattner. Ei au realizat împreună un Haendel autentic, riguros în elegantele lui evoluţii.

Partea programului dedicată muzicii contemporane a cuprins melodrama pentru voce şi formaţii de cameră „Pierrot lunaire" de Schönberg şi cantata „Das Augenlicht" de Webern. Diferite ca factură, amîndouă lucrările se înrudesc prin faptul că păstrează o anume ţinută a liedului; lucrările sînt strîns legate de expresia textului literar încărcat de fior poetic, dar urmăresc emoţia concentrată ce se dispensează de literatură. „Pierrot lunaire" este o evocare, nu lipsită de o fină şi amară ironie, a lumii de altă dată. Tratarea extrem de concisă, reţinînd doar esenţele, imaginea muzicală pregnantă şi intonaţia neobişnuită amintesc parcă de lucrările lui Picasso. Sînt piese în suită, ca „Beţie de lună", „Noaptea", „Cîntec de spînzurătoare", „Serenada", în care vocea şi comentariul instrumental au o mare forţă de sugestie. Vocea, mai curînd alunecînd pe vers decît reliefîndu-l, cade uneori în monotonie. Impresia generală este însă puternică. Martha Kessler a realizat o remarcabilă creaţie interpretativă.

„Das Augenlicht" emoţionează la rîndul său prin poezia, prin tratarea parcă picturală a textului literar. Corul „Madrigal", condus de Marin Constantin, urmărind redarea bogăţiei de culori a lucrării, ne-a oferit o interpretare în care concentrarea, trăirea adîncă a sensurilor partiturii, revelă frumuseţi adînci ce solicită ascultătorului o participare activă, prilejuind emoţii artistice vii.

Mircea SIMIONESCU

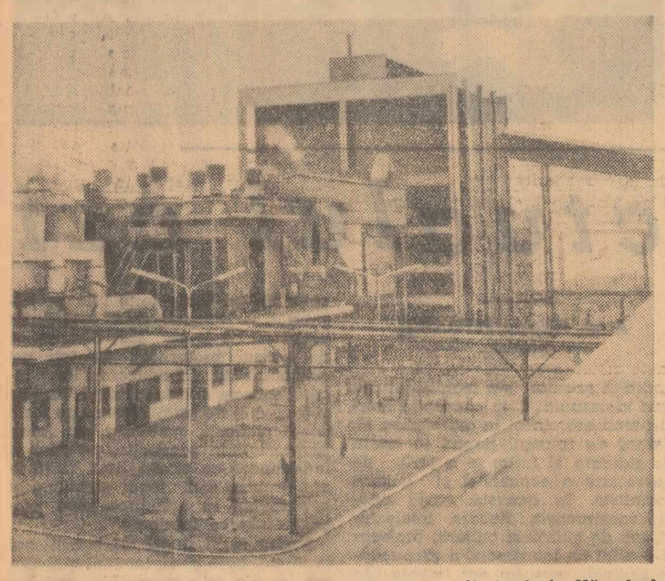

Una din secţiile Uzinei de superfosfaţi şi acid sulfuric de la Năvodari

Îngrăşăminte pentru agricultură

Anul acesta, agricultura ţării noastre va primi cantităţi sporite de îngrăşăminte cu azot şi fosfatice, din care o mare parte granulate. Creşte totodată şi cantitatea de insectofungicide. În primele două luni ale anului de la Uzina de superfosfaţi şi acid sulfuric-Năvodari, Uzina de îngrăşăminte chimice din Valea Călugărească, Combinatul de îngrăşăminte chimice din Piatra Neamţ, de la Făgăraş şi oraşul Victoria au fost trimise unităţilor agricole peste 174 000 tone de îngrăşăminte cu azot şi fosfatice, cu aproape 28 000 tone mai mult decît în aceeaşi perioadă a anului trecut. Au fost livrate, de asemenea, mai mult de 4 500 tone de insectofungicide. O dată cu intrarea în funcţiune a unor noi capacităţi la marile combinate de la Craiova, Turnu Măgurele, Tg. Mureş producţia de îngrăşăminte chimice a acestui an va creşte cu 56 la sută faţă de 1964, din care aceea a îngrăşămintelor cu azot va spori cu 90 la sută.

În fiecare întreprindere o temeinică organizare a producţiei

(Urmare din pag. I-a)

xemplu, neajunsuri în ce priveşte programarea şi urmărirea încă la începutul lunii a procesului de producţie. În această perioadă maiştrii sînt ocupaţi cu întocmirea lucrărilor de încheiere a lunii precedente şi nu supraveghează suficient munca în ateliere. Aceasta explică într-o anumită măsură de ce tocmai atunci apar anumite piese de slabă calitate. Aşa s-a întîmplat cu un produs confecţionat fără S.D.V.-uri, deşi acestea existau. Consecinţele: întîrzierea lucrării cu cîteva zile. Pentru perioada următoare, conducerea uzinei şi-a propus să ia noi măsuri în vederea extinderii procedeelor avansate de lucru, de înaltă productivitate, mecanizării lucrărilor cu volum mare de muncă, creării unui decalaj satisfăcător între secţii. Vom depune toate eforturile pentru a realiza o producţie ritmică în tot cursul anului.

Şi la întreprinderea „Tehnometal" din Timişoara sarcinile de plan pe prima lună a anului au fost îndeplinite la producţia globală şi marfă; productivitatea muncii a sporit aici cu 3,41 la sută faţă de plan. La prima vedere se părea că în întreprindere munca se desfăşoară ritmic. Graficele de lucru oferă însă date care nu confirmă aceasta. Aproape 50 la sută din producţia-marfă s-a realizat în ultimele zece zile ale lunii.

Ne-am adresat tovarăşului **Nicolae Biriştelcă**, inginer-şef al întreprinderii.

— Cum explicaţi faptul că în prima decadă s-a realizat doar 18,35 la sută din planul lunar, deşi la sfîrşitul anului uzina a avut o producţie neterminată mai mare chiar decît prevedea normativul?

— Din păcate, munca neritmică constituie o practică mai veche în întreprinderea noastră, iar unele secţii şi servicii s-au obişnuit cu acest sistem. Conducerea uzinei nu s-a ocupat suficient de aprovizionarea la timp a locurilor de muncă cu materiale şi piese, de asigurarea sculelor şi dispozitivelor necesare.

La acestea se adaugă nerespectarea sarcinilor contractuale de către unele întreprinderi colaboratoare, cum sînt Uzinele „Laminorul" din Brăila şi „Laminorul de tablă"-Galaţi. Eu, ca inginer-şef, îmi irosesc mult timp pentru a analiza problema materialelor necesare. Uneori sînt nevoit să trec problemele strict tehnice pe un plan secundar.

Materialele ne-au sosit însă în cantităţi insuficiente. Am reuşit totuşi să realizăm planul lunar solicitînd sprijinul altor întreprinderi în asigurarea unor materiale de primă urgenţă. De exemplu, pentru că nu ne-a sosit decît 26 la sută din cantitatea de ţeavă necesară, am procurat o anumită cantitate de la Uzinele mecanice din Timişoara.

— Din contractele încheiate rezultă că pentru unele materiale care vă erau necesare în prima decadă conducerea întreprinderii a stabilit cu furnizorii termene de livrare după 10 ianuarie. Cum explicaţi acest lucru?

— Într-adevăr, şi în această privinţă am avut unele scăpări. Cu Uzina „Laminorul" din Brăila, de exemplu, am încheiat un contract pentru livrarea a 3 tone de laminate la 10 ianuarie, deşi materialele respective trebuiau să intre în fabricaţie în prima decadă. Acelaşi lucru se poate spune şi despre firma laminată, care avea termen de livrare data de 15 ianuarie. Totuşi, aceste materiale nu ne-au sosit nici pînă în prezent. Dacă stabileam termenele în raport cu cerinţele noastre şi insistam mai mult, cred că aceste materiale ne soseau.

★

Constatările făcute în cele trei uzine din regiunea Banat arată că este necesar ca prin grija conducerilor de întreprinderi şi a organizaţiilor de partid, experienţa bună dobîndită în aplicarea metodelor de organizare şi desfăşurare a producţiei în mod ritmic să fie extinsă cu perseverenţă. Îndeplinirea ritmică a sarcinilor de producţie trebuie să preocupe fiecare colectiv de întreprindere încă de la începutul anului.

Cinematografele Maramureşului

Cu noul cinematograf inaugurat la Bîrsăul de Sus, numărul unităţilor culturale de acest fel, care şi-au început activitatea în Maramureş în anii şesenalului, se ridică la peste 120. Dacă în anul 1938 pe actualul teritoriu al regiunii nu existau decît 5 cinematografe, azi în această parte a ţării revine unul la mai puţin de 3 500 locuitori. Raioane ca Sighet, Vişeu şi Carei sînt complet cineficate, iar în oraşele Baia Mare, Satu Mare, precum şi în unele centre muncitoreşti funcţionează în prezent 2—5 cinematografe. În acest an se prevede a fi deschise, numai la sate, alte 30 de noi cinematografe.

(Agerpres)

PORNIND DE LA O SIMPLĂ FIŞĂ

La Sfatul popular al raionului Griviţa Roşie din Capitală am citit într-un caiet, printre altele, următoarele însemnări: „Aurelia E. a fost înfiată la vîrsta de 11 luni de către soţii F. Ulterior, mama adoptivă a născut un copil (care are acum 7 ani); ea nu mai arată aceeaşi afecţiune fetei înfiate. De aceea, Aurelia a fugit de două ori de acasă. Din cauza absenţelor nemotivate a fost exmatriculată din şcoală". Comitetul executiv al Sfatului popular raional Griviţa Roşie s-a îngrijit să-i găsească Aureliei F. un rost în viaţă; de la 5 ianuarie 1965, ea a început să lucreze.

Caietul amintit, după cîte se pare o iniţiativă a sfatului popular respectiv, nu conţine multe fişe de acest fel. Puţinele cazuri de adolescenţi, care din lipsă de supraveghere au pornit pe un drum greşit, sînt ţinute în evidenţă, urmărindu-se totodată corijarea lor, îndrumarea primilor paşi în viaţă.

Pentru a fi notate aceste cîteva cuvinte într-o fişă, a fost nevoie de cercetări minuţioase în legătură cu Aurelia F., prin consultarea vecinilor, a colegilor etc., de discernămînt în aprecieri, de pasiune pentru stabilirea adevărului. Numai cunoscînd chipul real al unui tînăr care, într-un moment de nechibzuinţă, a avut o comportare nelalocul ei, numai luptînd să scoţi la iveală fondul lui bun şi oferindu-i apoi condiţiile necesare, îl poţi ajuta să se îndrepte, să devină — cum se spune — om ca toţi oamenii. Este unul din principiile de bază după care se conduce şi Comitetul executiv al Sfatului popular Griviţa Roşie, ca oricare altul, în exercitarea atribuţiilor sale de autoritate tutelară, conferite de lege. În acest domeniu, el primeşte sprijinul susţinut al unui întreg colectiv, atît de la şefi de secţii şi oficii ale sfatului popular, cît şi din afară, de la unele organizaţii de masă, organe de stat.

Activitatea comitetului executiv ca autoritate tutelară cuprinde mai multe aspecte. Prin aparatul său, el întreprinde, de pildă, anchete sociale în vederea încredinţării sau reîncredinţării minorilor la divorţ. Nu este indiferent căruia dintre părinţi i se încredinţează copilul sau copiii în cazul unei despărţiri — şi de aceea ancheta implică simţ de răspundere. Adesea, situaţiile sînt delicate, descurcarea lor cere multă chibzuinţă. Constantin B. a solicitat tribunalului reîncredinţarea copilului său Gheorghe care, la divorţ, fusese încredinţat mamei, ca şi fetiţa Elena. Ancheta socială a constatat că solicitantul are o bună comportare, e un om corect. Din investigaţii a reieşit că fosta lui soţie, dimpotrivă, era văzută prin restaurante la ore tîrzii, acasă stîrnea scandaluri. La propunerea autorităţii tutelare i s-a încredinţat tatălui nu numai băiatul, potrivit cererii sale, ci şi fata, asigurîndu-li-se astfel copiilor un mediu corespunzător pentru dezvoltarea şi educarea lor.

În aceeaşi calitate a sa, comitetul executiv al sfatului popular instituie tutelă pentru minorii lipsiţi, din diferite motive, de ocrotirea părinţilor. Lui îi revine grija de a veghea ca tutorele să corespundă din toate punctele de vedere prevederilor legale. Ce ar fi devenit, în alte condiţii sociale, Ecaterina P., copil natural, a cărei mamă a decedat anul trecut? Tutorele a fost stabilit în persoana unei tovarăşe de muncă a mamei ei, întrucît un frate al acesteia, Mircea P., sudor la „Tehnometal" din Bucureşti, n-a consimţit să se consacre educaţiei nepoatei sale. După lege, puteam să-l obligăm, ne-au spus tovarăşii de la sfatul popular. Dar ne-am gîndit mult mai departe. Cum s-ar fi ocupat de creşterea copilului, dacă l-a lăsat inima să-l refuze? Datorită măsurilor luate de comitetul executiv, Ecaterina, elevă la o şcoală medie, este bursieră. Cu puţin înaintea decesului, mama ei primise un apartament, în care sfatul popular a mutat-o pe orfană, împreună cu tutorele ei, tovarăşa Viorica B.

În interesul minorilor, comitetul executiv controlează sistematic modul în care tutorii administrează bunurile ce aparţin acestora.

Cu multă grijă, simţ de răspundere se întocmeşte şi se analizează şi fiecare dosar de înfiere, supus discuţiilor unui colectiv care întruneşte reprezentanţi ai autorităţii tutelare, oficiului de prevederi sociale, juridic, secţiei de învăţămînt. Punctele de vedere exprimate au un singur obiectiv: apărarea intereselor minorului. Adesea nu este de loc lesne să iei o hotărîre; numai cercetările temeinice, pe teren, probitatea celor care le fac elucidează problemele, conduc la soluţia dreaptă. Cînd, de pildă, Mircea G. cere să i se aprobe înfierea Mihaelei, în vîrstă de 8 ani, copilul dintr-o căsătorie anterioară al soţiei sale, este firesc; dorinţa de a-i deveni în mod legal părinte a celui care simte pentru ea afecţiune e profund omenească. Dar ce se ascunde oare înapoia unei cereri ca aceea făcută de Tudor P., pensionar în vîrstă de 72 de ani, şi soţia sa Alexandrina — care lucrează într-o fabrică din Capitală — de a li se aproba înfierea minorei Sofica C., de 16 ani, din comuna Brodoc, raionul Vaslui? În anul şcolar 1963—1964 fata a absolvit clasa a VII-a în comuna natală. Familia P. a adus-o în Capitală, împiedicînd-o astfel să se înscrie în clasa a VIII-a, ceea ce constituie o încălcare a obligativităţii învăţămîntului de 8 ani. Părinţii Soficei sînt membri ai unei cooperative agricole de producţie, unde după terminarea clasei a VIII-a va putea lucra şi ea. Înfietorii ar fi vrut ca fata să-i ajute. Dar pentru bătrîni există în ţara noastră instituţii de ocrotire la care pot apela oricînd; în acelaşi timp, legea prevede limpede că *înfierea se poate face numai în interesul minorului*. Este oare de mirare că soţilor P. le-a fost respinsă cererea?

Unele dintre numeroasele scrisori primite de Sfatul popular Griviţa Roşie, exprimînd atitudinea sănătoasă a opiniei publice faţă de comportări imorale, antisociale, sesizează cazuri în care cîte un copil este neglijat de părinţii săi. În asemenea împrejurări, intervenţia salvatoare a autorităţilor tutelare poate merge şi pînă la a încredinţa copilul unei alte persoane.

Am înfăţişat doar cîteva aspecte din activitatea atît de complexă a Comitetului executiv al Sfatului popular raional Griviţa Roşie ca autoritate tutelară. Această importantă misiune, pe care i-a încredinţat-o societatea noastră socialistă, poartă amprenta grijii, a dragostei de om, a atenţiei neabătute pentru educarea sănătoasă a tineretului.

Este bine că autoritatea tutelară veghează la respectarea legalităţii populare apărînd interesele minorilor. Desigur însă că ar fi şi mai bine ca acei care şi-au întemeiat o căsnicie, care au îndatorirea de a creşte un copil, de a-i îndruma drumul în viaţă, să-şi asume pînă la capăt şi răspunderea ce le revine, aşa fel încît autorităţii tutelare să i se supună cît mai puţine „cazuri".

Em. MIHAILESCU

TEATRE • CINEMA • TELEVIZIUNE

TEATRE: Teatrul de Operă şi Balet al R. P. Romîne: **Carmen** — (orele 19,30). Teatrul de stat de operetă: **Prinţesa circului** — (orele 19,30). Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **Însir-te mărgărite** — (orele 19,30), (sala Studio): **Întîlnire cu îngerul** — (orele 19,30). Teatrul de Comedie: **Casa inimilor sfărîmate** — (orele 20). Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1): **Opera de trei parale** — (orele 19,30), (sala Studio, str. Al. Sahia nr. 76 A): **Fii cuminte, Cristofor!** — (orele 19,30). Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **Luna dezmoştenîţilor** — (orele 19,30). Teatrul pentru copii (Str. Eremia Grigorescu nr. 24): **Harap Alb** — (orele 16). Teatrul evreiesc de stat: **Spectacol de pantomimă şi dans** — (orele 20). Teatrul „Ţăndărică" (sala din Calea Victoriei nr. 50): **Katia şi crocodilul** — (orele 16), (sala din Str. Academiei nr. 18): **Băiatul şi vîntul** — (orele 16). Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy): **Revista dragostei** — (orele 20), (sala Victoria): **Aventurile unei umbrele** — (orele 20). Ansamblul artistic al C.C.S. (Str. Lipscani nr. 59): **O carte despre frumuseţe** — (orele 20). Circul de stat: **„Vitoşa"** — spectacol prezentat de circul din R. P. Bulgaria — (orele 20).

CINEMATOGRAFE: Mofturi 1900: Republica (9,30, 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21), Capitol (9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,15), Excelsior (9,45, 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21). **Regina cintecelor:** Patria (10; 13; 16; 18,45; 21,30), Bucureşti (9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30), Modern (9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30). **Un enoriaş ciudat:** Victoria (10; 12; 14; 16; 18,15; 20,30). **Înfrăţirea între popoare** (10,30; 15,30; 17,45; 20). **Patru fete într-o curte:** Luceafărul (10; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21). **Festival** (9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,45; 21). **D-ale carnavalului:** Carpaţi (10; 12; 14; 16). **Nevasta nr. 13:** Feroviar (9,30, 12,15; 15; 17,45; 20,30), Melodia (9,30; 12; 15,15; 18; 21), Flamura (10; 12,30; 15; 17,30; 20). **Sărutul:** Tomis (10; 12; 14; 16; 18,15; 20,30), Moşilor (15,15; 17,45; 20,15). **Viaţă uşoară:** Central (9,45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21), Cosmos (16; 18; 20). **Veselie la Acapulco:** Union (13,45; 16; 18,15; 20,30). **Cronică cubană:** Lumina (9,30; 12,15; 15; 17,45; 20,30). **Program pentru copii:** Doina (orele 10 dimineaţa). **Titanic vals:** Doina (11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30), Lira (15,30; 18; 20,30), Pacea (15,45; 18; 20,15). **Miniaturi în tehnică — Ochii oraşului meu — Şcoala de la Meri — Peste dealuri şi coline — Sport nr. 1/1965:** Timpuri Noi (10—15; 17; 19; 21). **O stea cade din cer** — cinemascop: Giuleşti (10; 12,30; 15; 17,30; 20), Bucegi (8; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45), Arta (9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45). **O poveste neinventată:** Cultural (16; 18,15; 20,30). **Ah, Eva!:** Dacia (9,45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21). **Cu mîinile pe oraş:** Bucureşti (15,30; 18; 20,30). **Drum periculos** — cinemascop: Cringaşi (16; 18,15; 20,30). **Mîrul pescar** — cinemascop: Griviţa (9,45; 12; 14; 16,15; 18,30; 20,45). **Cei trei muşchetari** — cinemascop (ambele serii): Unirea (11; 16; 19,30). **Cel mai mare spectacol:** Flacăra (10; 14,30; 17,30; 20,30). **Vremea păginilor:** Viitor (15; 17; 19; 21), Cotroceni (16; 18,15; 20,30). **Tovarăşii Miorîţa** (9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45), Floreasca (14,45; 17,30; 20,30). **La patru paşi de infinit:** Munca (15,30; 17,45; 20). **Cartouche** — cinemascop: Popular (10,30; 16; 18,30; 21). **Cine-l criminalul?:** Aurora (9,15; 11,30, 13,45, 16; 18,30; 20,45). **Un nou Ghilgameş.** Viitorul (15,30; 18; 20,30). **Diavolul deşertului:** Colentina (16; 18,15; 20,30). **Cîntînd în ploaie:** Volga (9,45, 12; 14,15; 16,30; 18,45, 21). **Paula captivă:** Bahova (16; 18,15; 20,30). **Moscova-Genova:** Progresul (15,30; 18; 20,15). **Soţie pentru un australian** — cinemascop: Drumul Sării (15; 17,30; 20). **Şapte ani de căsnicie** — cinemascop: Ferentari (15; 17,30; 20).

TELEVIZIUNE: Orele 18,30 — Universitatea tehnică la televiziune: **Cumen fenol** — de Emilian Corbu, inginer şef la Combinatul de cauciuc sintetic-Onesti. 19,00 — Jurnalul televiziunii. 19,10 — Pentru copii: **„Povestiri din Rubovia" (II). Bagheta magică.** 19,30 — **Şah.** 19,45 — **Strada Fajurei nr. 15** — reportaj filmat. 20,00 — Teatrul în Studio: **„Examene, examene"**, comedie de Simion Macovei. 21,30 — **De la o melodie la alta** — film muzical. În încheiere: **Buletin de ştiri, buletin meteorologic.**

Cum e vremea

Ieri în ţară: Vremea a fost frumoasă, cu cer variabil, mai mult senin. Vîntul a suflat slab pînă la potrivit din sud-est, prezentînd intensificări în Banat şi regiunea de munte, unde pe alocuri a spulberat zăpada. Temperatura aerului la ora 14 era cuprinsă între minus 9 grade la Miercurea Ciuc şi 4 grade la Lugoj şi Vărădia. **În Bucureşti:** Vremea a fost frumoasă, cu cer mai mult senin. Vîntul a suflat slab pînă la potrivit din sud-est. Temperatura maximă a fost de 2 grade.

Timpul probabil pentru zilele de 3, 4 şi 5 martie. În ţară: Vreme în încălzire. Cerul va fi variabil, mai mult acoperit. Vor cădea precipitaţii sub formă de ninsoare, lapoviţă şi ploaie în toate regiunile ţării. Vînt potrivit, cu unele intensificări locale, predominînd din sectorul sud-est. Temperatura în creştere uşoară. Minimele vor fi cuprinse între plus 2 şi minus 8 grade, iar maximele între minus 2 şi plus 8 grade. **În Bucureşti:** Vreme în încălzire, cer variabil, temporar acoperit. Vor cădea precipitaţii slabe. Vînt potrivit din sectorul sud-est. Temperatura în creştere uşoară.

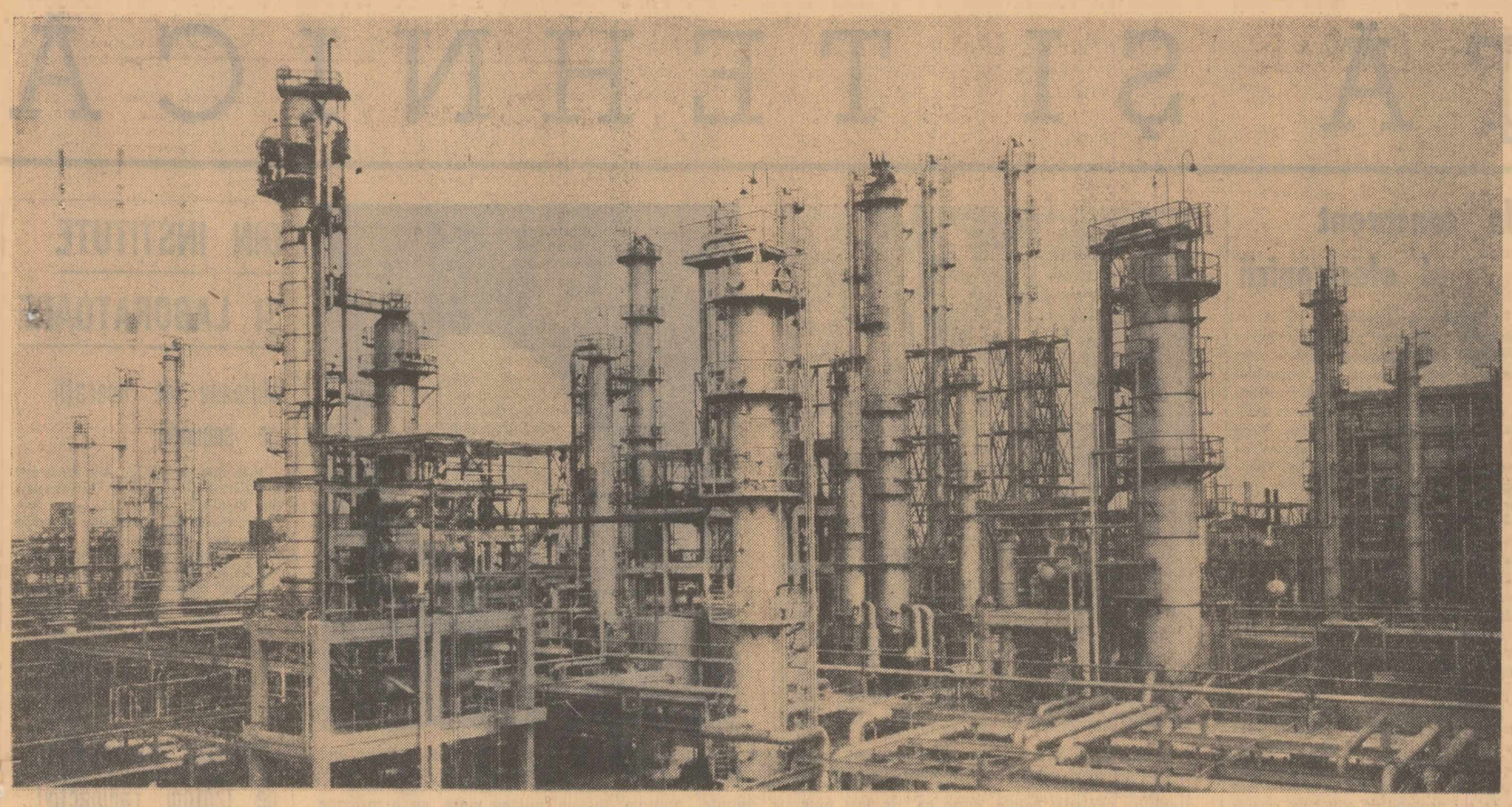

Cînd vii aici dinspre sud, lumea petrolului prahovean își anunță prezența prin spectacolul mirific al Brazilor, cu pădure de argint și lumină...

PLOIEȘTI

ZECE TABLOURI DE IERI ȘI DE AZI

Ioan GRIGORESCU

Într-o cosmelie cu două încăperi de pe fundătura a II-a (la numărul 14 dacă nu mă înșel — vecinii din partea locului știu bine despre care clădire e vorba) se afla instalată, prin 1937, Școala primară numărul 4 (mixtă) din Ploiești. Cuvîntul „mixtă" era mai mult decît la locul lui, deoarece într-o singură încăpere învățau de-a valma, mici și mari, fete și băieți din toată mahalaua Sf. Dumitru, clasa I cîte cinci într-o bancă alături de cei din clasa IV-a sau dintr-a III-a. La ora clasei I cei mari repetau „o-i", oi", iar la ora celor de a patra, gîgîlicele de o schioapă trăgeau cu urechea speriați de ce avea să-i pască peste trei ani... Două ferestre, un godin, un planisfer, regina Maria în alb cu inscripția „mama răniților", prinții bărboși ai familiei Hohenzollern, animalele pădurii, un vultur împăiat cu penele mincate de molii, în colțul dinspre răsărit icoana cu sfîntul mahalalei, iar în fața ei portretul marțial înzorzonat cu fireturi și insigne al regelui cu inscripția „marele străjer".

Aici, domnul profesor Costică Vintilescu, un om slab cu fața smeadă, cu ochi mari, negri, visători și totuși autoritari, atins de o boală cînească ce avea să-l răpună înainte de jumătatea vieții, ne spunea cu vocea lui ușor răgușită și melancolică :

— Paralela de 45 de grade reprezintă jumătatea distanței dintre Pol și Ecuator. Ea trece chiar prin nordul orașului nostru.

— Pe unde „don' vă rog" ?

— Pe undeva pe lîngă gara de nord, băieți, în partea cealaltă a orașului.

„Școala" fusese donată de un negustor cu multă stare și un strop de inimă, sperînd să cumpere cu cosmelia dărăpănată voturile mahalalei urgisite la niște alegeri de prin douăsute treizeci și șase. Erau anii cînd eroii lui Caragiale deprinseseră gesturi patetice. Ridicolul devenea sinistru. Descendent direct din osul lui Brînzovenescu, nașul copiilor din cartier a stors o lacrimă sinceră. De emoție.

Am fost deunăzi pe acolo. În curticica strîmtă — la șapte ani mi se părea mare cît un stadion — cîteva găini rîcîiau zăpada. Cosmelia aproape s-a îngropat în pămînt. Oare unde încăpeau cu toții ? Elevii domnului Vintilescu au copii de școală. Pe cîțiva i-am văzut. Paltoane călduroase, șorțuri curate, ghete și șosoni, ghiozdane de piele. Ca odraslele de altădată de la „Numărul unu", din centru, din fața cărora, la excursii sau defilări, domnul Vintilescu își trăgea cu sfială și condescendență amară jerpeliții lui.

■

Aici nu mă duc în documentare. Sînt la mine. Cunosc fiecare piatră, fiecare casă, fiecare stradă. Și totuși, la o săptămînă, la două, cînd revin din Capitală, regăsesc unele locuri schimbate. Azi unul, peste două săptămîni altul, peste o lună și mai multe, iar după un an-doi, aproape că le uit vechea înfățișare.

Mi-e drag orașul, îmi sînt dragi împrejurimile lui lipsite de podoabe, dar cu un aer al lor, particular. La Cringul lui Bot ieșeam cu tot cartierul de Florii, la mînăstirea Ghighiului cinsteam Sîmbăta Morților, pe maidanele Bereasca încingeam cu o minge din cîrpă adevărate campionate „republicane" (eram doar la Ploiești), în biserica arsă din spatele Vegăi chemam noaptea statiile, iar la „canale", dincolo de cartierul Moțoi, unde un german ruinat de criza din 1930 încercase să ridice o fabrică de îngrășăminte cu materia primă scoasă din scursorile orașului, asediam cetății indiene și ne minunam de reverberațiile ecoului răsfrînt în zidurile roșii, părăsite. În vara lui 1944 au pierit prin canalele subterane din pădurea de nuci de la marginea Moțoiului cîteva sute de ploiețeni pe care paranoia bombardamentelor repetate cu o ritmicitate diabolică îi vîrîse la adăpost „sigur" prin văgăunile cu zoaie de sub pămînt. Au nimerit prin gurile de la cele două capete ale canalului, ca într-un sinistru miracol, două bombe, simultan, și sufluL exploziilor din subteran a strivit în cărămida slinoasă, mereu umedă, toată suflarea omenească aciuită acolo. Cînd le-am revăzut prin august 1944 acele locuri încărcate de amintirea copilăriei abia consumată, mi-au apărut ca un straniu cimitir, cu cruci de scîndură ruptă de prin garduri, cu nume scrise cu păcură din Dîmbul sau cu creionul chimic, fără mormînte, ca într-o cetate a morții surpată și părăsită, îngropată sub buruieni, răvășită de murdăria orașului alb din depărtare.

Pe cei morți nu i-a mai pomenit cuvîntul scris.

Am fost astă primăvară pe acolo, în căutarea unui loc bun pentru o filmare din „Cartierul veseliei". Dispăruseră și urmele știute. Cetatea tristă a copilăriei era asediată de orasul nou ce se apropia cu pași repezi.

■

Și totuși paralela domnului Vintilescu trece pe acolo. Fericită paralelă ! Cînd viața e omenească, iarna e așteptată cu o bucurie, iar vara cu alta. Întreb în iunie sau în iulie de cutare vecin și mi se spune că e „la băi", la Sovata, la Mamaia, la Herculane sau la Techirghiol. Citesc în plin februarie afișul O.N.T.-ului dintr-o vitrină de la bariera „Unirea" și aflu că ai mei sînt invitați duminică să schieze la Predeal și Poiana Brașov. Tren sau autobuze albastre, hoteluri calde, masă „domnească", bucurie cinstită.

Dar pentru asta se și muncește. Și se munceste virtos. Orașul acesta, cu uzinele lui, cu rafinăriile lui, cu străzile și cartierele lui, e ridicat de palmele concetățenilor mei. Scăpat din război ca un invalid, sfîrtecat de bombe, pîrjolit cu rafinăriile arse sau răvășite de explozii, a retrăit în douăzeci de ani mitul pasării Fenix. Reîntruparea din cenușă i-a dat vigoare și înfățișare nouă. Revăd imaginea lui din anul cel mai prosper al trecutului : 1938. Erau și căsuțe cu zorele.. Cîteva rafinării moderne la nivelul tehnicii din 1938, dar a căror capacitate totală rămîne sub nivelul de producție al uneia singură de azi — Teleajen. Societăți belgiene engleze, americane, franceze și embleme cu nume planetare : „Vega", „Cometa", „Luciana", „Astra", „Orion", „Steaua" sau cu simboluri ale armoniei „Concordia", „Unirea"... Și exploatarea nemiloasă. sirenele grevelor, februarie 1933, Doftana... Șase licee, dintre care unul „Petru și Pavel" — cu faimă binemeritată datorită unor iluștri profesori și elevi — un pension pentru fetițele aristocrației petrolului, și scoala domnului Vintilescu din cosmelia învelită cu carton asfaltat. Un bulevard cu castani bătrîni, cu fanfară joia și duminica, și multe „fundături", grozav de multe, care mai de care mai „pitorească" si mai demnă de păstrat într-un muzeu al trecutului. Cinci cinematografe și, în loc de teatru, un bilci cu „lanțuri" și „călușei", de două ori pe an, la grădina „Pistol" Un tribunal uriaș pentru micile afaceri ale marii lumi a petrolului, clădire în care se afla singura sală de palat din tot orașul — „Sala pașilor pierduți" — și o „Administrație financiară" cu tobosari și camioane pentru cărătul vechiturilor confiscate.

Trebuia să se ridice un alt oraș. Și s-a ridicat. Și se ridică încă. Orașul acesta e în marș. Și-a ieșit dintre vechile hotare și-a pornit să-și caute pentru respirația zilnică — aer curat. Pașii lui grei se înfig în terenurile virane de la nord și se vor înfige și mai mult în vest, așezarea mutîndu-se aproape pe nesimțite de la sudul industrial spre locurile atinse de adierea răcoroasă a dealurilor și munților din depărtare. Pe alocuri încă nu s-au așternut trotuare si blocurile sînt gata, cu locatarii proaspăt mutați. Și-au tăiat drum prin arătură spre casele îndelung jinduite care miros a vopsea, a clei și a var. E cel mai tînăr Ploiești. Îl văd înaintînd tot mai mult pe locurile unde, în copilărie, căutam paralela domnului Vintilescu.

■

La orizont, pe dealurile Țintei, Runcului și Băicoilor, se văd în zile senine sondele de petrol. Prezența lor a semnat actul de naștere a orașului modern din triunghiul întîlnirii Prahovei cu Teleajenul.

Mihai Viteazu i-a bătut țăruși în poala codrilor Vlăsiei prin 1597, cînd își căuta loc bun pentru așezarea taberei sale militare în vederea marșului peste Carpați la dezrobirea Transilvaniei.

Petrolul, cu fabuloasa lui apariție, i-a determinat însă, în ultima sută de ani, ființa și destinul. Tot el i-a stabilit rosturile și în contemporaneitate. I-a fost o predestinare.

Totuși orașul acesta nu produce petrol. Dar aici, la răscrucea tuturor drumurilor dintre Prahova și Teleajen, se întîlnesc zecile conductelor care coboară țițeiul din întreg bazinul Carpaților Meridionali. Primele schele cu pilcurile lor de sonde se înalță la vreo zece kilometri spre nord-est, la Boldești și Scăeni. Se așternt apoi, pe alte dealuri și prin alte văi de la poalele Carpaților, schelele marelui romb prahovean, din șes de la Cobia și Șuța Seacă, pînă sus la Berca și Vipereștl.

Cînd vii aici dinspre sud, lumea petrolului prahovean își anunță prezența prin spectacolul mirific al Brazilor, cu pădure de argint și lumină care întotdeauna aduce exclamații de uimire și bucurie în vagoanele trenurilor de persoane care îi trec prin imediată vecinătate. E un peisaj cîntat de poeți și reporteri, pomenit în cele mai puternice „impresii" ale oaspeților străini, reprodus deseori în albumele fotografice și jurnalele de actualități. O rafinărie modernă, o termocentrală care, singură, produce mai mult decît toate uzinele electrice ale Rominiei anului 1938, un combinat petrochimic de nivel mondial. Aici începe replica modernă a industriei petroliere romînești. Țara care exporta mari cantități de țiței brut pentru a importa uleiuri de calitate și benzine cu cifră octanică ridicată s-a ambiționat să-și înnobileze gama produselor, obținînd la ea acasă cele mai superioare derivate ale prelucrării petrolului. Și a reușit. Această izbîndă este rodul concret al politicii partidului de valorificare superioară, complexă a bogățiilor naturale ale țării. Potcoava puternicelor rafinării înconjoară orașul, lăsîndu-i o deschizătură doar spre nord, ca și cînd întreaga urbe s-ar fi întors cu fața spre Carpați.

Potcoava aceasta prinde în ovalul ei cea mai mare bogăție a Prahovei. Deasupra deschizăturii ei, curbîndu-se ca un uriaș capac, se desfăce arcul petrolier de sub Carpații Meridionali. Între aceste două paranteze se situează lumea petrolului cu spectaculoasa ei viață care m-a fascinat întotdeauna.

În copilărie, la Moreni, la Țintea, la Bușteni sau la Tîrgoviște, pîndeam sondele răzbite în strat, așteptîndu-le cu răsuflarea tăiată să erupă. Mugetul pămîntului răscolea adîncimile, căutîndu-și loc spre suprafață și cînd ajungea sus se prefăcea într-un suspin greu, șuierător, istovit ca ultima suflare a taurului înjunghiat. Alteori devenea vuiet lugubru, parcă foalele lumii ar fi bucium în burlanul de fier împlîntat în bojocii planetei. Și lichidul negru țîșnea ca dintr-o vină tăiată, împroșca cerul de unde revenea spre pămînt ca o ploaie grea, se ridica în slăvi rupînd geamblacul sondelor ca un gheizer scăpat din inima infernului. Era înspăimîntător de frumos! Cînd din demența erupției scăpăra o scînteie, cerul crăpa de bubuitul exploziei și tromba din sîngele pămîntului se prefăcea într-o gigantică torță.

■

Trăiam instinctiv, cu naivitate, demența neroniană, dar mai tîrziu, în timpul războiului, am văzut la Ploiești incendii și mai tragice, mari rezervoare de petrol zvîrlindu-și capacele în slăvi, coloane de distilație prăbușindu-se sub bombe, rîuri de foc scurgîndu-se din conductele sparte, mahalale urgisite arzînd, oameni aprinși alergînd ca niște torțe vii, trenuri de cisterne plesnind în mers și improșcînd cîmpul cu flăcări...

În august 1944 armatele Germaniei fasciste, care făcuseră din regiunea petrolieră prahoveană o zonă strategică de prim ordin, văzîndu-se izgonite, au încercat să scalde Ploiștii și schelele petroliere din întregul bazin al aurului negru într-o baie de flăcări. Au minat instalațiile rafinăriilor, au pus foc la sonde, au lansat pe linia Buda — Slănic un tren blindat cu artilerie grea pe platforme rulante să țină sub tir schelele. Fasciștii calculaseră capacitatea de distrugere a dispozitivelor lor, socotiseră cît puteau rezista asediului armatelor noastre, număraseră zilele pînă cînd avea să-i ajungă înaintarea trupelor sovietice, dar neglijaseră un lucru: Tradiția de luptă a petroliștilor prahoveni, tăria formațiilor patriotice, ura pe care le-o aruncau în față ploieștenii, dorința lor de a-și salva orașul și avutul. Și tocmai aceștia au hotărît mersul operațiilor militare. Trenul blindat a fost aruncat în aer de pașnicii cetățeni ai Băicoilor, iar trupele fasciste în derută au fost puse pe fugă de armata română care opera în bazinul prahovean și de către formațiile patriotice de luptă, înainte ca planul diabolic de devastare totală prin foc să poată fi pus de inamic în aplicare. Eroismul petroliștilor prahoveni condusi de partidul comuniștilor, cel care îi ridicase pe baricadă în 1933, credincioși tradițiilor de lupte proletare, a grăbit astfel cu un ceas sfîrșitul războiului, smulgînd din mîna ocupanților marea forță strategică pe care o reprezenta petrolul.

■

Am văzut apoi, prin iulie 1948, pe un maidan din Moreni, aruncate claie peste grămadă, firmele cu embleme de aștri ale fostelor societăți capitaliste dezmoștenite de popor prin naționalizare.

Un an mai tîrziu, cu primul meu carnet de reporter în buzunar, căutam un om prin schela Runcului, un sondor pe nume Arnăutu Ion căruia îi luase foc turla sondei datorită unui scurt circuit și omul, cu riscul vieții sale, stăvilise incendiul înainte ca flăcările perfide să ajungă la capul de erupție. Am găsit turla arsă pe jumătate, dar sonda salvată, iar omul meu la spital, luînd „cu împrumut" piele de la cîțiva tovarăși de-ai lui de muncă, cu care doctorii să-i cîrpească arsurile. M-am oprit pe o margine a drumului care șerpuia printre sonde și am scris despre el grăbit, gîfîind de emoție, cu singura grijă să-i duc foaia de ziar așternută de mine, să-i facă bine măcar cît o fîșie de piele jupuită de pe pulpele prietenilor. Și cred că i-a făcut.

Am început să descopăr eroismul cotidian din viața petroliștilor și l-am aflat ca o prezență permanentă în munca lor plină de tensiune, bogată în senzații tari, dar pătimaș de frumoasă prin pătimașa biruință a omului asupra forțelor uluitoare ale naturii. Ion Banu, de la Șuța, s-a cufundat de douăzeci și șapte de ori în „craterul" unei sonde prăbușite, plin ochi cu petrolul care țîșnea din pămînt ca un vulcan negru, pentru a găsi capul de erupție nevătămat și a închide ventilele. Cînd a ieșit după ultima coborîre, rîdea. Reușise. Pe fața înnegrită de țiței i se vedea doar albul ochilor și albul dinților. Dar și în gură îi intrase petrol. Rîdea.

I-am iubit pe oamenii aceia pentru totdeauna și, de cîte ori mă abat pe meleagurile lor, mă duc să-i caut. L-am văzut pe bătrînul maistru Cazan de la Băicoi înhămînd cîte opt tractoare la o turlă de sondă și cărînd-o în picioare, centimetru cu centimetru, prin coclaurile schelelor, la alte guri de aur negru unde era necesară forajului. Era un act fără precedent. Apoi l-au preluat alți îndrăzneți și lucrul a devenit curent. L-am văzut pe inginerul Ion Peteu de la Întreprinderea de carotaj, la primele lansări ale „ochiului atomic" — cum denumiseră petroliștii de la Moreni instalația de carotaj radioactiv — în puțurile unor sonde părăsite, reactivate apoi datorită senzaționalelor investigații prin această metodă modernă. Am asistat la terapeutica straturilor considerate epuizate din Boldești și la surprinzătoarea lor regenerare. Se făceau injecții cu apă și gaze stratului obosit, tratamente tensioactive, acidizări, fisurări hidraulice, o adevărată doftoriceală menită să colecteze aurul negru din pungile stoarse de țiței și să-l scoată la suprafață. Am așteptat pe undeva prin văgăunile Vipereștilor înălțarea uneia dintre primele turle de foraj de tipul „4 L.D." fabricate de Uzinele „1 Mai" din Ploiești, și am sărbătorit cu petroliștii ziua nouă care venea pe meleagurile acelea și în munca lor o dată cu acea modernă instalație. Bucuria a fost mare și n-am mai luat seama că ne-o cinsteam numai cu cîțiva pești sărați și uscați pe care îi prăjeam pe o bucată de tablă susținută de două cărămizi sub care încinsesem focul. La o sută de pași era ziua de mîine, iar acolo, lîngă cărămizile umile și tabla murdară — ziua de ieri. Abia pe urmă m-am gîndit că superba instalație nu își merita superlativele pînă la dotarea ei cu remorca „socialului", în care petroliștii, cei dintotdeauna bătuți de viscole și ploi, să găsească prin coclaurile vitregite de civilizație o plită cu aragaz, cîteva vase, tacîm și farfurii, masă și scaun, un raft cu cărți, un aparat de radio, lucruri care au pătruns pînă și la lipovenii din Peritiasca, la capătul pămîntului, acolo unde oamenii s-ar cruci de-ar vedea apărîndu-le în cale un monstru strălucitor ca acel „4 L.D." — obiectul bucuriei noastre.

Mi-am scris atunci reportajul, dar redactorul revistei căreia i l-am dat m-a sfătuit să scot chestia cu cărămizile, cu tabla și cu peștii sărați, să las doar turla ultramodernă din țevile căreia să fac să se reverse sirop de fragi...

■

Ploieștii nu înseamnă numai petrol.

Și totuși, în memoria mea, numele acestui oraș nu se poate asocia decît cu petrolul. Casa în care m-am născut era acoperită la apusul soarelui de umbrele prelungi ale rezervoarelor burduhănoase din incinta rafinăriei „Unirea". Hainele tatălui meu aveau iz de sudoare și de benzină. După ce a închis ochii — abia împlinise 37 de ani — l-am moștenit numai șapca. Purta mirosul părului lui și al benzinei.

Învățasem să număr socotind vagoanele cisternă ale garniturilor negre care intrau sau ieșeau din gara de sud a orașului. Deprinsesem curajul ținînd cu mîna cuiul să fie turtit de roțile trenurilor pînă se făcea lamă de cuțit, sau sărind cu ochii închiși peste rîul dintre țărmurile moarte, Dîmbul cel cu apă rea, neagră, fetidă, vîscoasă, din care se ridicau aburi înecăcioși șerpuind pe spinările acoperite de păcură ale cîinilor morți ce nu mai puteau putrezi.

Și totuși, într-o zi torțele ce mi se păreau veșnice s-au stins și sirena de la căpătîiul morților a amuțit. Vechea rafinărie îmbătrînită își dădea duhul. Fierul ei pleca la topit, instalațiile epuizate, la recondiționat. În locul lor se așeza o altă uzină. Căci și uzinele se nasc, îmbătrînesc și mor ca oamenii...

■

Și totuși, deși aici se prelucrează azi patru cincimi din producția de țiței a țării, Ploieștiul nu înseamnă numai petrol. Deși aici, la Uzinele „1 Mai" se produce cel mai modern utilaj petrolier, care duce faima orașului peste mări și țări, Ploieștiul nu înseamnă numai petrol.

Regiunea aceasta, care cuprinde numai 5,5 la sută din suprafața țării și 7,8 la sută din populația Romîniei, ocupă locul III între cele 16 regiuni în privința producției industriale.

La Țintea sondele se înalță printre butucii viței de vie, dar vinul prahovean nu miroase a țiței. Rieslingul de Valea Călugărească rămîne la fel de tare în buchet, deși adierea vîntului aduce uneori peste terase izul aspru al petrolului și esențele amețitoare ale uzinei de îngrășăminte chimice aflată pe platoul sudic de sub dealurile cu vii. Tămîioasa de Pietroasele, sau Ottonelul de Tohani biruie cu aromele lor mirosul gras al aurului negru.

La Scăeni se produce mucava din maculatură și geamuri din munții albi ai Vălenilor de Munte. La Bușteni, o singură fabrică de hîrtie dă țării într-un an atît cît produceau toate fabricile de hîrtie romînești în mult citatul 1938. La Fieni se fabrică becuri și ciment, la Sinaia pompe de injecție, la Azuga sticlă și bere, la Nehoiu și Mîneciu Ungureni cherestea, la Tîrgoviște utilaj petrolier, la Cîmpina derivate ale petrolului, la Doicești, Moroieni și Dobrești energie electrică, la Vălenii de Munte mobilă curbată și conserve de fructe, la Tohani vin, iar la Ploiești — inima regiunii — în afară de benzine, uleiuri și alte zeci de derivate ale petrolului — olefine, polietilenă, instalații de foraj de mare adîncime, sape cu role, detergenți, textile, porțelan și faianță, produse alimentare.

Dar toate cele de sus sînt doar niște nume de localități și o gamă destul de largă de produse ale muncii celor aproape un milion și jumătate de locuitori ai acestei regiuni care, gospodărită cu experiența clasei muncitoare, a înflorit impetuos.

Locurile și oamenii acestor meleaguri au personalitatea lor caracteristică, formată prin tradiții străvechi, populînd un cadru natural de rară frumusețe. Pitorescul unic al văii prahovene include apoi o bună parte din imaginea industrială a regiunii Ploiești. Dacă am aminti faptul că acum optzeci de ani abia se tăia drum pe valea de sub Bucegi și că pînă acum douăzeci de ani, în afară de rafinăria de la Cîmpina, fabrica de ciment de la Comarnic, de fabrica de cuie de la Sinaia și de fabrica de bere de la Azuga — toate la proporții mult reduse față de actualitate — nu exista nici o altă industrie pe Valea Prahovei, locul fiind renumit doar prin atributele sale climatice și turistice, înțelegem amploarea transformărilor petrecute aici în anii puterii populare.

Regiunea Ploiești, care, din punct de vedere al producției industriale, ocupa locul întîi pe țară acum douăzeci de ani, a trebuit să cedeze întîietatea Bucureștiului și după aceea Brașovului. Impetuoasa prefacere a țării a echilibrat în anii puterii populare inegalitatea de dezvoltare a diverselor regiuni, scoțînd în evidență specificul fiecăreia, ajutînd-o să-și realizeze aportul la patrimoniul de bunuri al întregului popor.

Regiunea Ploiești rămîne regiunea cu vechi tradiții muncitorești, bazinul petrolier prahovean constituind încă de acum un secol o adevărată pepinieră de creștere a proletariatului romîn, masele muncitoare de aici fiindu-i partidului comunist, încă de la apariția sa, unul dintre cele mai active detașamente de luptă.

Pietrele comemorative ale Ploiestiului, care îl pomenesc pe Ștefan Gheorghiu, care indică locul unde s-a ținut cel de-al doilea Congres al Partidului Comunist din Romînia, care amintesc în incinta marilor rafinării ale orașului și în centrul urbei de luptele proletare din 1933, sînt mărturii ale unui trecut ce face cinste acestui colț de țară.

■

Într-o nouă Cîntare a Romîniei, descrierea acestor meleaguri ar cere exclamații patetice și gesturi elegiace. Regiunea n-a fost niciodată fund de țară, ci față de țară. Aici întotdeauna s-a petrecut ceva. Și drept cadru oamenii au avut un colț de lume încărcat de splendori și copleșitor de bogat. Marile frămîntări au ridicat mari conștiințe. Aici a trăit Ion Luca Caragiale, și, la Ploiești, și în fosta comună Haimanale care astăzi îi poartă numele, poate fi păsit pragul unor case ce i-au adăpostit vremelnica existență. La Cîmpina au trăit și au creat Nicolae Grigorescu și Bogdan Petriceicu Hajdeu. Cîțiva kilometri pe dreapta, la Telega, în străvechea ocnă prăbușită, au fost ferecați în fiare revoluționarii lui Bălcescu. La trei zvîrlituri de piatră, pe un deal în care primăvara înfloresc prunii, merii și gutuii, se înalță sumbra Doftană cu spectrul teroarei care trebuia să țină ca într-un clește de fier chemarea de luptă și năzuința spre libertate. Sub zidurile ei, la „cei trei pruni" zac fiii clasei muncitoare uciși în noiembrie 1940. Acolo își înaltă flacăra nestinsă a amintirii una dintre cele mai luminoase conștiințe ale acestei țări : Ilie Pintilie.

La Bușteni a trăit și a scris romancierul Cezar Petrescu, iar la Vălenii de Munte, sub piscurile albe ca niște căpățîni de zahăr, printre nucii și merii crețești din valea cu climă dulce, se află casa în care a trăit și și-a instruit pleiada de luminați discipoli, marele cărturar Nicolae Iorga. Dar aproape că nu e loc în acest colț de țară care să nu fie legat de tot ce a avut mai demn și mai înălțător poporul nostru.

■

Oare pe aici căutăm paralelele domnului Vintilescu ? A fost oare cîndva o cosmelie cu două camere scunde, acoperită cu carton asfaltat la ale cărei terestre chioare am descifrat misterul cărții ?

Locul e de nerecunoscut. În gura potcoavei de energii care dă ocol orașului apare un alt oraș. Pașii lui grei, adînci, răscolitori, desfundă fundăturile „pitorești", lichidează maidanele, calcă peste arătura proaspătă lăsînd în urmă blocuri albastre, școli, magazine, cinematografe, între care încă n-a apucat să se închege asfaltul E imaginea de mîine a orașului, concludentă deja prin realitățile ei existente. Marele pod de la gara de sud, tridentul de beton care face intrarea într-un oraș modern, cu blocuri strălucitoare, încalecă străvechea mahala Sf. Sava, care se trage încet, pe tăcute, părăsindu-și forma de ieri, spre străzile și blocurile luminoase de la nord. Bătrînul bulevard cu castani, axă verde a orașului reîntinerit, e pus să găzduiască prezențele culturale ale actualității.

Sala pașilor pierduți din fostul tribunal — devenit Palat al Culturii — și-a aflat adevărata menire poate jinduită de constructorii ei : aici au loc marile sărbători ale tineretului ploieștean Zece cinematografe, un muzeu cu patru secții, două orchestre, una simfonică, alta populară, un teatru de stat cu trei secții — dramă, estradă, păpuși și marionete, cîteva biblioteci, școli noi, toate acestea fac incredibilă existența de ieri a cosmeliei de pe Fundătura Izvoare nr. 14 unde, întîiul meu învățător ne descria extraordinara țară în care avusesem norocul să ne naștem, în vreme ce noi îmbrățișam godinul abia încălzit cu pămînt îmbibat în păcura Dîmbului.

Veți spune poate că lucrurile acestea s-au petrecut cîndva, de mult, în preistorie Și totuși, parc-au fost ieri. Cartierul meu fusese invitat la o întîlnire cu negustorul care voia să se facă deputat și, în schimbul voturilor, i se promisese școală pentru copiii mahalalei. Și am avut-o. Dar cum ?

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

Soarele sub observaţie

După cum se ştie, numărul, suprafaţa şi activitatea petelor solare determină pe planeta noastră furtuni magnetice şi ionosferice, apariţia aurorelor polare, paraziţi şi chiar întreruperi de audiţii radio. Este, de asemenea, în afară de orice îndoială faptul că variaţiile în apariţia petelor solare, prezenţa sau absenţa lor se reflectă asupra climei terestre, deşi nu ne este cunoscut încă felul în care se manifestă această influenţă. În ultima vreme s-a stabilit că centurile de radiaţii din jurul planetei noastre, cunoscute sub numele de centurile Van Allen, prezintă variaţii care depind în mod nemijlocit tot de fe-

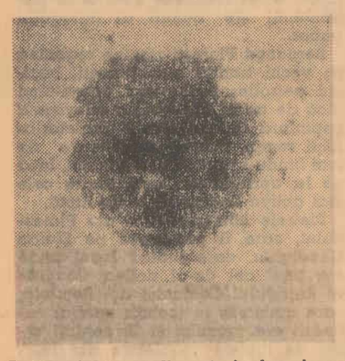

Pată solară cu diametrul de circa 50 000 km

nomene solare ca petele solare, erupţiile cromosferice etc. Iată deci că observaţiile asupra fenomenelor solare sînt de mare importanţă. Ele se fac azi în mod sistematic. În cadrul Uniunii astronomice internaţionale a fost organizat, încă de multă vreme, un Serviciu al Soarelui, cu sediul la observatorul astronomic de la Zürich. Aici se centralizează observaţiile solare primite din întreaga lume, după care se publică cifrele definitive ale activităţii solare pe anul respectiv. În ţara noastră, observaţii solare se fac la Observatorul astronomic al Academiei R. P. Romîne din Bucureşti, la cel al Universităţii din Cluj, precum şi în cadrul Observatorului astronomic popular din Bucureşti.

Iniţial, la Observatorul astronomic popular totul s-a rezumat doar la observaţii statistice. Erau numărate grupurile de pete vizibile în fiecare zi senină, petele cuprinse în fiecare grup etc. Cu începere din anul 1952 aici se obţin şi proiecţii ale discului solar. Imaginea astrului, la un anumit diametru, este proiectată pe un ecran pe care s-a trasat dinainte un cerc. Desenarea petelor pe această proiecţie permite obţinerea coordonatelor heliografice ale petelor, astfel că observaţiile au fost mult completate. Cu ajutorul unui spectroscop pentru protuberanţe (jeturi de gaze fierbinţi în atmosfera Soarelui) sînt observate şi aceste fenomene, la marginea discului solar. În urma construirii, pe bază de proiecte proprii a unui coronograf (instrument care realizează în interiorul său o „eclipsă totală" a Soarelui) a devenit posibilă observarea, în excelente condiţii, a protuberanţelor solare, nu numai vizual, dar şi pe cale fotografică. În curînd, în urma experimentărilor făcute, se va trece la construirea unui nou coronograf, special proiectat pentru observaţii fotografice, în scopul studierii mişcărilor în interiorul protuberanţelor active.

Începînd de anul trecut s-a trecut la efectuarea observaţiilor solare într-o staţie specială, dotată cu utilaj modern. Ea este amenajată într-o cameră întunecată. Lumina Soarelui este trimisă cu ajutorul unei oglinzi care se mişcă automat după Soare, la o lunetă fixă de 65 mm diametru din cameră. După obţinerea proiecţiilor, cu ajutorul aceleiaşi lunete se obţin fotografii pe plăci diapozitiv ale soarelui. În acelaşi timp, cu ajutorul coronografului se cercetează bordul discului solar şi se notează protuberanţele vizibile, cu datele lor caracteristice. În fine, proiecţiile sînt măsurate, iar periodic rezultatele astfel obţinute sînt sistematizate după normele internaţionale. Se obţin mediile lunare, anuale şi pe rotaţii solare, poziţiile grupurilor de pete şi ale protuberanţelor, iar rezultatele, semestrial, sînt comunicate Serviciului internaţional al Soarelui de la Zürich şi unor observatoare din străinătate cu care am stabilit legături de colaborare.

În domeniul observaţiilor asupra petelor solare, cu începere de la 1 ianuarie 1965 s-a trecut la efectuarea proiecţiilor cu un diametru de 250 mm, recomandat de către Serviciul internaţional al Soarelui. Cît priveşte observaţiile fotografice, vor fi continuate fotografierile grupurilor de pete mai importante, la intervale mici de timp — 30 de minute pînă la 2 ore — în scopul cercetării evoluţiei lor. De asemenea, se va încerca şi filmarea lentă a petelor.

Observaţiile solare efectuate în cadrul Observatorului astronomic popular vor contribui la stabilirea elementelor caracteristice ale activităţii solare, una din sarcinile majore ale astronomiei de observaţie.

Matei ALECSESCU
directorul Observatorului astronomic popular din Bucureşti

Un concurent al electronicii

Pe firmamentul tehnicii se afirmă un neaşteptat concurent al electronicii: *pneumonica*. Numele pare să indice o înrudire cu pneumatica, cu tot ansamblul ei de pistoane, ventile, piese mecanice în mişcare. Este vorba însă de cu totul altceva. Noua disciplină, a cărei vîrstă nu depăşeşte 5—6 ani, are comun cu pneumatica doar utilizarea aerului. Pneumonica studiază acţiunea curenţilor de aer care se scurg pe canale, aidoma curentului electric pe conductori, evidenţiind nebănuitele posibilităţi de utilizare ale acestora în diferite domenii ale tehnicii. Într-adevăr, din ciocnirea şi interacţiunea curenţilor de aer pot rezulta efecte asemănătoare cu cele ale instalaţiilor electronice: amplificarea unor semnale, memorizarea lor pe anumite intervale de timp, îndeplinirea unor operaţii logice fundamentale.

Pe această bază pot fi construite relee aerodinamice, generatoare aerodinamice de oscilaţii cu frecvenţe de cîteva mii de Hertzi etc.

Aparatele pneumonice nu pretind surse de aer deosebit de puternice, cum ar fi cele generate de compresoare, ci se mulţumesc, de pildă, cu curenţii de aer produşi de ventilatoare. Ele pot lucra şi în medii cu vibraţii, radioactive, cu suprasolicitări etc. Dezavantajul este că nu le sînt accesibile viteze mai mari decît cea a sunetului, deoarece în mediul gazos semnalele nu se pot propaga mai repede.

Domeniile în care pneumonicii i se deschid perspective de aplicare sînt multiple: tehnica nucleară, transportul ţiţeiului prin conducte, comanda hidrocentralelor, rachetelor, benzilor rulante şi multe altele.

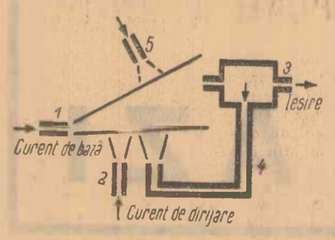

Schema unui „element de memorie" bazat pe curenţi de aer.

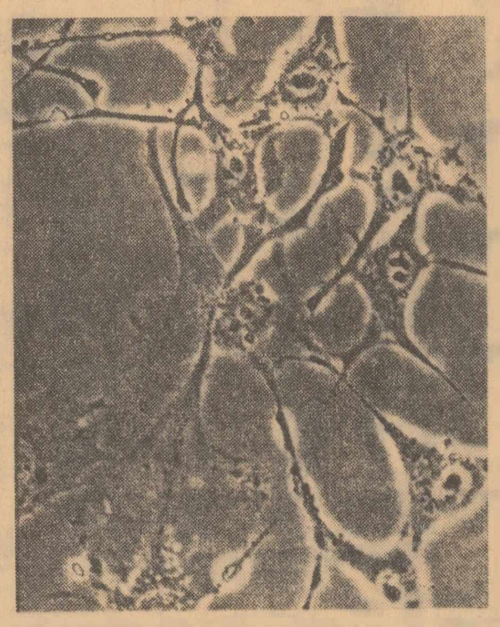

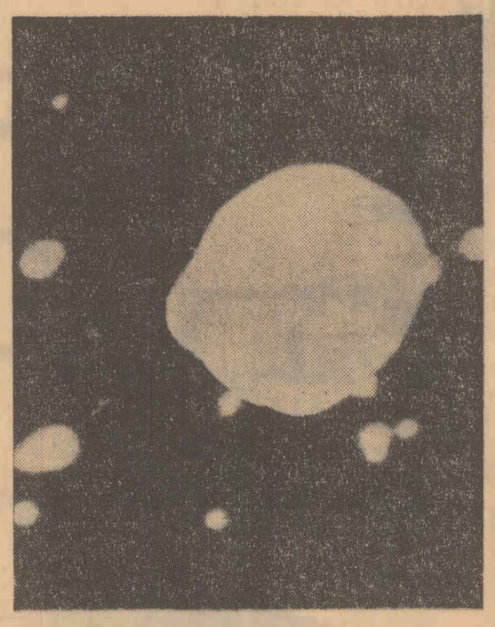

După un studiu de trei ani, în Franţa a fost descoperită o particularitate a celulelor canceroase: dacă sînt agitate puternic, ele se aglomerează formînd „un mic cancer". Cauza nu se cunoaşte încă. Elucidarea ei va însemna dezvăluirea unuia din secretele cancerului. În stînga: celule canceroase înainte de experienţă. În dreapta: aceleaşi celule, după ce au fost puternic agitate, grupate într-un nucleu mare, ca o formaţie canceroasă

MIEZUL PĂMINTULUI

În geofizică se consideră că nucleul globului terestru, la adîncimea de 3 000—6 000 km, se află în starea unui metal lichid. Nucleul este foarte dens, are o mare conductibilitate electrică, fiind sediul curenţilor care determină apariţia cîmpului magnetic terestru. Deasupra nucleului, între 1 000—3 000 km adîncime, se află „mantia inferioară", alcătuită din minereuri sulfuroase şi feroase, iar deasupra ei, între 30—1 000 km, „mantia superioară", alcătuită din roci silicoase.

După cum relatează ziarul „Die Presse", cercetări recente în domeniul presiunilor înalte au dus la constatarea că elementele metaloide, ca sulful, fosforul şi iodul, pot căpăta, în condiţiile unor presiuni uriaşe de 100 000—400 000 atmosfere, proprietăţi metalice. Aceste proprietăţi (de exemplu conductibilitatea electrică) se păstrează şi după ce elementele metaloide revin la condiţii de presiune normală.

S-ar putea deci ca centrul Pămîntului să cuprindă şi elemente metaloide care să fi dobîndit proprietăţi metalice, datorită faptului că în centrul Pămîntului presiunea atinge 3 milioane atmosfere, iar temperatura 6 000°.

Profesorul mineralog dr. A. Neuhaus, din R.F.G., a făcut o experienţă cu sarea de bucătărie, supunînd-o la presiuni foarte mari şi determinînd-o să primească însuşiri metalice. În sarea de bucătărie, atomii de sodiu (încărcaţi pozitiv, deci avînd un electron lipsă) şi atomii de clor (negativi, deci cu un electron în plus) rămîn legaţi în reţeaua cristalină datorită atracţiei dintre sarcinile lor electrice de semn contrar. La presiuni înalte, învelişul de electroni al atomilor se deformează, se restrînge. În cazul de faţă, atomul de sodiu va începe să-şi exercite forţa de atracţie asupra electronului în plus al atomului de clor. Clorul nu cedează însă, iar cele două forţe de atracţie, ale sodiului şi ale clorului, ajung să se echilibreze, în aşa fel încît electronul devine liber. Dar tocmai aceasta este caracteristica metalelor: existenţa electronilor în stare liberă, care le face atît de bune conducătoare de electricitate. La creşterea presiunii a crescut şi conductibilitatea electrică a sării.

S-ar putea ca proprietatea metaloizilor de a dobîndi însuşiri metalice în anumite condiţii de presiune să poată fi utilizată în tehnică în viitorul mai mult sau mai puţin apropiat.

DIN INSTITUTE ŞI LABORATOARE

Milioane de operaţii pe secundă

Institutul politehnic din Bucureşti şi Centrul de calcul al Universităţii din Bucureşti au realizat, prin cercetări efectuate în comun, elemente electronice destinate unor calculatoare electronice rapide. Aceste elemente se prezintă sub forma unor depuneri magnetice foarte subţiri şi se caracterizează printr-o mare viteză de lucru, de ordinul zecilor de milioane de operaţii pe secundă. Elementele, realizate pentru memorii electronice cu acţiune rapidă, pot fi utilizate şi în alte sectoare ale calculatoarelor digitale.

Dublarea producţiei de izotopi radioactivi

În laboratorul de preparare a izotopilor radioactivi de la Institutul de fizică atomică din Bucureşti a fost realizat un nou procedeu tehnologic pentru obţinerea sulfului 35, atît în stare elementară cît şi sub formă de acid sulfuric, sulfaţi de sodiu, potasiu sau amoniu. Sulful 35 serveşte la marcarea de substanţe organice, folosite în scopuri medicale. A fost pusă în aplicare şi o metodă nouă de marcare cu iod 131 a rozbengalului, utilizat în medicină pentru controlul funcţiei hepatice. Experienţele făcute au confirmat că produsul are calităţi similare cu preparatele de acelaşi fel realizate de mari laboratoare din străinătate. Producţia de izotopi radioactivi realizată anul trecut a fost dublă faţă de cea din 1963. În prezent, în institut se produc 46 de izotopi radioactivi destinaţi cercetărilor ştiinţifice sau unor aplicaţii practice în industrie, construcţii, agricultură şi medicină.

DACICC-1

Institutul de calcul al Filialei din Cluj a Academiei R. P. Romîne s-a ocupat încă de la înfiinţare de construirea unor maşini electronice necesare rezolvării problemelor de calcul pe care le ridică tot mai frecvent economia noastră naţională. La acest institut a fost dată în folosinţă de curînd cea de-a doua maşină electronică cifrică universală de calcul „DACICC-1". Ea este o nouă realizare a tehnicii electronice din ţara noastră. „DACICC-1" este o maşină rapidă, capabilă să efectueze 2 000 de operaţii pe secundă. Dispunînd de un sistem complet de comenzi şi de o capacitate de memorizare de 3 072 numere zecimale a cîte 9 cifre fiecare, maşina „DACICC-1" este capabilă să rezolve cele mai complicate probleme ridicate de întreprinderile şi institutele din ţara noastră.

Introducerea informaţiei în maşină se face pe bandă perforată, cu ajutorul unui transmiţător automat, asemănător celor folosite la telegraf. Maşinii i se va monta în curînd un nou dispozitiv de intrare, realizat în institut, care va permite să se introducă 1 000 de cifre într-o secundă. Cu ajutorul unei maşini automate de scris, care este conectată la maşina de calcul, rezultatele calculelor se obţin sub formă de tabele tipărite.

Problema programării la maşinile electronice de calcul este cea mai grea muncă care apare în exploatarea acestor maşini. În curînd, prin crearea unui sistem de automatizare a acestei operaţii pentru maşina „DACICC-1", munca de programare va fi mult simplificată, timpul de pregătire a problemelor de rezolvat se va reduce simţitor.

În scurta perioadă care a trecut de la intrarea sa în funcţiune, maşina „DACICC-1" a efectuat peste 500 milioane de operaţii, calculînd orbite ale unor sateliţi artificiali ai pămîntului, rezolvînd diferite sisteme de ecuaţii algebrice liniare necesare dimensionării fundaţiilor de silozuri şi altor elemente de construcţii, efectuînd calcule statistice şi de altă natură necesare rezolvării unor probleme practice sau de cercetare ştiinţifică.

Emil MUNTEANU
candidat în ştiinţe fizico-matematice

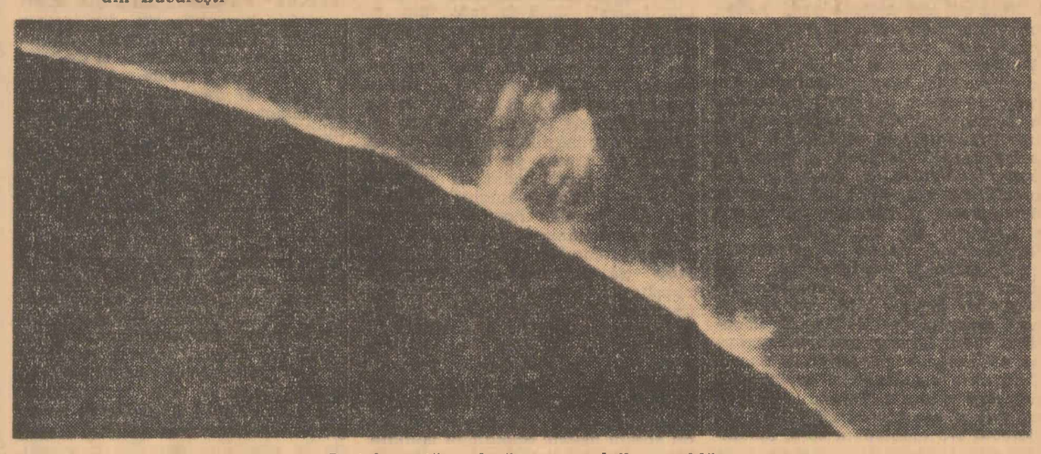

Protuberanţă solară cu evoluţie rapidă

VĂ INFORMĂM DESPRE:

Nou tip de articulaţie cardanică

La uzina de automobile din Gorki s-a realizat un nou tip de articulaţie cardanică, care înlocuieşte crucea cardanică folosită pînă în prezent. Noul tip de articulaţie are numai 7 repere în loc de 12. S-a redus numărul de îmbinări T, s-a simplificat confecţionarea tehnologică a pieselor. Patru bile şi un galet cu şurub distanţier înlocuiesc crucea cardanică. Conul şurubului montat în galet permite alegerea automată a jocului bilelor. O asemenea articulaţie este de două ori mai ieftină şi durează de trei ori mai mult decît crucea cardanică.

Studierea fotografiilor Lunii

Cu cîteva zile înainte de lansarea spre Lună a navei cosmice „Ranger-8", Administraţia naţională pentru aeronautică şi cercetarea spaţiului cosmic — N.A.S.A. — a anunţat că a solicitat colaborarea oamenilor de ştiinţă din 38 de ţări ale lumii la studierea fotografiilor Lunii luate la 31 iulie 1964 de satelitul artificial „Ranger-7". Este vorba de 4 316 fotografii, care pînă în prezent nu au putut fi studiate decît parţial de savanţii americani.

Albume conţinînd cîte 199 fotografii vor fi puse la dispoziţia oamenilor de ştiinţă din diferite ţări, printre care Argentina, Belgia, Elveţia, Franţa, Iugoslavia, Italia, Norvegia, R. P. Polonă, R. P. Romînă, Suedia, R. P. Ungară, U.R.S.S., Marea Britanie. N.A.S.A. a solicitat oamenilor de ştiinţă să trimită rezultatele cercetărilor lor pînă în iulie 1965, cînd va fi întocmită o analiză generală a fotografiilor lunare.

Motorul de 32 500 CP

Firma „Fiat" din Italia a construit un motor Diesel cu o putere de 32 500 CP. El este destinat pentru petrolierele cu deplasament de 91 600 tone. Motorul are 12 cilindri, în linie, cu diametrul de 900 mm şi cu cursa pistoanelor de 1 600 mm. Capul motorului, unde se află cilindrii, este complet separat de carterul în care se roteşte arborele cotit. Este posibil accesul în interior pentru verificarea pieselor în timpul funcţionării motorului. Aceasta exclude posibilitatea pătrunderii reziduurilor de combustibil în ulei şi preîntîmpină coroziunea. Motorul este echipat cu o turbosuflantă şi poate funcţiona cu combustibil inferior. El cîntăreşte circa 1 000 tone. Lagărul de susţinere a elicei este amplasat în carcasă. Înainte de definitivarea variantei actuale s-a construit un motor cu 2 cilindri care a fost încercat timp de 4 000 de ore. Experienţele au arătat că motorul rezistă la suprasolicitări termice mari.

Costume de lucru încălzite

În R. D. Germană a început confecţionarea unui costum de lucru încălzibil, dintr-o ţesătură de dederon. Putînd fi încălzit cu un curent de 12 sau 42 de volţi, el este destinat persoanelor care lucrează la temperaturi joase în fabrici de gheaţă, pe şantiere, tractoriştilor, şi rezistă destul de bine în condiţii de frig puternic. La acest costum nu este necesară folosirea unei baterii. Costumul se „încarcă" de la o priză, la fel ca şi o pernă electrică. În timpul unei călătorii cu un camion, noul costum poate fi conectat la priza existentă în orice maşină.

Efectul afinelor asupra vederii

Într-un laborator de oftalmologie din Clermond-Ferrand, după mulţi ani de experimentări, dintr-un extras de afine s-a obţinut un medicament care dă ochiului omenesc o putere vizuală sporită în amurg şi în întuneric şi în special o capacitate de adaptare mai rapidă la întuneric. Se crede că acest efect se datoreşte pigmentului din afine (Anthocyanosid), o substanţă colorată, descoperită de multă vreme, dar ale cărei proprietăţi nu erau cunoscute. Este posibil ca noul medicament să ajute la reducerea numărului de accidente nocturne, provocate mai ales în amurg, din cauza puterii şi a distanţei vizuale reduse, precum şi din cauza adaptării prea încete a ochiului la întuneric după trecerea prin faţa unui reflector deschis.

Pe marginea Congresului de hidrobiologie

BOGĂŢIILE LUMII ACVATICE

Nu de mult a avut loc la Moscova primul Congres unional de hidrobiologie. În legătură cu aceasta, ne-am adresat profesorului **THEODOR BUŞNIŢA, membru corespondent al Academiei R.P. Romîne,** *care a participat la congres, cu rugămintea de a răspunde la cîteva întrebări privind obiectul dezbaterilor acestuia.*

Care au fost obiectivele Congresului?

Hidrobiologia este o ştiinţă complexă, care studiază destăşurarea vieţii în mediul acvatic, toate formele faunei şi florei ce se dezvoltă atît în oceane şi mări, cît şi în apele curgătoare şi stătătoare de pe continente. Punîndu-şi drept ţintă valorificarea optimă a bogăţiilor apelor în folosul omului, hidrobiologia are nu numai însemnătate teoretică, ci şi practică. Sub acest aspect, un principal obiectiv al congresului a fost organizarea exploatării raţionale, pe baza unei cunoaşteri temeinice, a resurselor de peşte şi animale nevertebrate (scoici, moluşte, raci). Studiile prezentate au adus date noi cu privire la răspîndirea pe glob şi zone geografice a anumitor specii de peşti foarte căutate, ca heringi, hamsi, stavrizi, scrumbii albastre, codul, tonul etc. Astfel, în dreptul coastelor statelor Peru şi Chile s-a dezvoltat un foarte productiv pescuit de hamsi, care a ajuns la 5 miliarde kg pe an. După cum s-a arătat la congres, în prezent nu se exploatează decît cel mult 20 la sută din suprafaţa mărilor şi oceanelor. Există deci suprafeţe imense nevalorificate încă, fără a mai vorbi de bogăţiile adîncurilor neexplorate. Dezvoltarea studiilor oceanografice şi perfecţionarea tehnicii deschid însă mereu posibilităţi noi. Dacă pînă nu de mult se pescuia doar pînă la adîncimi de 200—300 m, traulerele moderne, înzestrate cu aparatură specială optică şi ultrasonică pentru detectarea aglomerărilor de peşte, au posibilitatea să atace adîncuri de pînă la 1 000 m. Se consideră astfel că, în următorii ani, pescuitul mondial va putea fi triplat în ce priveşte cantitatea, fără a mai vorbi de imensele cantităţi de substanţe albuminoide care s-ar obţine prin valorificarea algelor şi planctonului din mări şi oceane.

Expediţiile oceanografice nu se limitează însă la cercetarea faunei şi florei marine, ele acordă mult interes şi explorării fundului oceanelor. Aici se depun, mineralizîndu-se, vestigiile vieţuitoarelor care populează apele. Acestea, după pieirea lor, eliberează numeroase substanţe biogene, necesare continuării vieţii altor multiple specii. Totodată, însă, multe vieţuitoare marine acumulează în corpul lor diferite substanţe care nu sînt lipsite de însemnătate industrială. Chefalul, de pildă, conţine în corpul său de zece ori mai mult iod decît alte specii de peşte. Unele bacterii cuprind magneziu, altele cupru. Sîngele crustaceelor, ca substanţă oxidantă, nu conţine fier, ci cupru. După încheierea ciclului vital al acestor animale, aceste substanţe se depun la fund, formînd zăcăminte foarte bogate, deşi nu toate sînt de origine biologică. S-au descoperit astfel nisipuri cuprinzînd titan în apropierea Indiei, Ceylonului, Japoniei, Australiei; fier în dreptul Braziliei şi Indiei; aur în apropierea coastelor Alaskăi. În golful Tokio se aspiră cu ajutorul pompelor 30 000 tone de nisipuri feroase pe an, zăcămintele fiind apreciate la 16 milioane tone, iar în apropierea coastelor Indoneziei, Tailandei şi Malaieziei se obţine minereu de cositor de la adîncimea de 40 m. Iată deci că oceanul mondial poate deveni o imensă sursă de materii prime pentru industriile de mîine.

Ce alte probleme cu caracter practic au mai fost dezbătute?

La una din şedinţele secţiei de hidrobiologie sanitară a congresului, profesorul V. I. Jadin din Leningrad a expus unele metode moderne, bazate pe procedee biologice, prin care se poate obţine purificarea unorape reziduale. Metoda se bazează pe acţiunea unor microorganisme (bacterii) care, hrănindu-se cu impurităţile respective, curăţă apele infectate. În acest mod poate lua fiinţă un întreg lanţ biologic, bacteriile servind ca hrană unor protozoare, acestea unor crustacee mici de apă dulce, care sînt devorate apoi de peşti. Oricît de surprinzător ar părea, şi apele impurificate pot da randament sub forma producţiei de peşte.

Altă problemă care preocupă pe cercetătorii sovietici este combaterea „înfloririi apelor", a dezvoltării excesive în lacurile de acumulare a algelor verzi-albastre, în stare să invadeze pînă şi instalaţiile hidrotehnice. Pot deveni o calamitate nu numai unele plante acvatice, ci şi unele mici animale de genul scoicii „Dreissena", care în ultimii ani s-a dezvoltat în unele bazine acvatice peste măsură, aşezîndu-se pe nave, baraje, turbine, construcţii de beton, conducte metalice etc. şi formînd colonii ce cîntăresc sute şi mii de kg. Pentru a determina scoica „Dreissena" să se deplaseze sau să i se împiedice fixarea, se recurge la ajutorul curentului electric, ultrasunetelor, substanţelor chimice, se realizează acoperiri de protecţie, aliaje speciale etc.

Multe comunicări au fost, firesc, consacrate ridicării producţiei de peşte. S-a insistat asupra însemnătăţii folosirii în lacuri şi eleştee a îngrăşămintelor azotoase şi fosfatice, potrivit cu condiţiile locale. Încă o cale de sporire a producţiei de mare eficacitate pare a fi popularea lacurilor şi eleşteelor cu corigoni, peşti fitofagi proveniţi din China. Aceste specii, înrudite cu crapul, se dezvoltă îndeosebi în ape invadate de vegetaţie, în care, de obicei, producţia este foarte mică. Distrugînd vegetaţia, peştii aceştia ajung în 5—6 ani la o greutate de 6—8 kg. O problemă deschisă încă este reproducerea lor în condiţiile bazinelor din Europa.

O problemă nouă, apărută în ultimii ani şi de mare interes ştiinţific, este determinarea productivităţii apelor pe baza elementelor biogene cuprinse în ele. Într-adevăr, prin stabilirea conţinutului de clorofilă al algelor care servesc drept hrană crustaceelor „consumate" la rîndul lor de peşti, pot fi calculate posibilităţile de producţie ale eleşteelor şi altor bazine acvatice. Iată deci o legătură directă între fotosinteza algelor, energia solară absorbită şi productivitatea eleşteelor.

Delegaţia noastră a prezentat în secţiile congresului opt comunicări pe teme variate, între care: cercetări privind speciile de peşti din Dunăre — de la izvoare pînă la vărsare; productivitatea unor eleştee alimentate cu apă din rîuri; biocenozele din rîurile de la sud de Carpaţi; specii de vieţuitoare acvatice din Don şi Marea Neagră; formarea limanelor fluviatile de pe Dunărea inferioară.

În general, congresul a constituit un prilej pentru cunoaşterea multor realizări de valoare, a unor experienţe şi rezultate interesante, a noi metode de cercetare, multe putînd să-şi găsească aplicare şi în condiţiile ţării noastre.

În laboratorul Facultății de chimie a Universității din București

Aparate moderne pentru laboratoarele facultăților

În actualul an de studii, laboratoarele mai multor instituții de învățămînt superior din București și alte centre universitare ale țării vor fi înzestrate cu noi aparate și instalații moderne pentru lucrările practice ale studenților și pentru activitatea de cercetare științifică a cadrelor didactice. La Universitățile din București și Cluj vor fi folosite noi utilaje pentru cercetările din domeniul fizicii. În laboratoarele institutelor de medicină și farmacie din aceleași centre universitare, ca și în cele ale Institutului politehnic din orașul Galați, urmează să fie instalate spectrofotometre universale necesare experiențelor chimice. Institutul de petrol, gaze și geologie din Capitală va fi dotat cu un spectrograf cu rețea plană, institutele politehnice din București și Timișoara vor primi oscilografe pentru studii de electrotehnică, iar Universitatea din București — o mașină electronică de calcul care va fi utilizată atît în diferite calcule economice, cît și la rezolvarea unor procese tehnologice. Multe institute tehnice vor mai fi dotate cu noi aparate electronice și optice, pompe de vid, termostate, balanțe analitice, reactivi.

(Agerpres)

Cetățenii și candidații lor

(Urmare din pag. I-a)

crărilor de terasare este primul, pune multă inimă. Ca urmare, în primăvară vom trece la plantarea viței de vie pe primele 15 ha. În cadrul pregătirilor de primăvară pentru campania de însămînțări brigada sa se prezintă bine, este hotărîtă să lupte pentru a obține recolte și mai bune decît anul trecut. Merită deci cu prisosință încrederea acordată.

Inginerul mecanic

Inginerul **Alexandru Șincan**, de la Autobaza 5 Clăbucet din Capitală, a fost propus candidat F.D.P. în circumscripția electorală raională nr. 66. Cu toate că este tînăr a cîștigat prețuirea și încrederea tovarășilor săi de muncă și al cetățenilor din cartier.

Ing. Gheorghe Breslașu — șeful Autobazei 5 Clăbucet: În calitate de mecanic-șef nu numai că se preocupă de bunul mers al muncii în fiecare secție, dar ajută cu stăruință oamenii să-și ridice calificarea. Îmi amintesc o întîmplare cu el. Acum 6 luni la noi s-au deschis cursurile școlii de calificare la locul de muncă. Se ivise un neajuns: n-aveam lector la obiectul „Întreținerea și exploatarea autovehiculelor". Alexandru Șincan s-a oferit voluntar să predea elevilor 2 ore pe săptămînă. Se ocupa de ei și în timpul producției, îi urmărea cum lucrează în atelier, verifica felul cum aplică în practică noțiile la cunoștințe dobîndite la curs. Rezultatul: din cei 25 de elevi care au dat examen — toți au promovat.

Margareta Ojoc — casnică, președinta comisiei de femei din cartier: La prima vedere pare curios, dar propunerea mea de a-l desemna candidat al F.D.P. pe tovarășul Alexandru Șincan a coincis și cu a altor cetățeni. Am spus la prima vedere, deoarece dacă îl cunoști îndeaproape înțelegi ușor „secretul" coincidenței. Candidatul nostru a participat cu tragere de inimă la mai toate acțiunile gospodărești din cartier: la amenajarea Parcului Copilului, a solarului din capătul străzii Pavlov, la extinderea rețelei de termoficare pe Calea Griviței, la mobilizarea oamenilor. L-am îndrăgit cu toții și considerăm că merită încrederea noastră.

Informații

Luni după-amiază, ambasadorul Italiei în R. P. Romînă, Niccolò Moscato, a oferit, în saloanele ambasadei, un cocteil cu prilejul expozițiilor de carte și de gravură italiană deschise de curînd în București.

Au luat parte Pompiliu Macovei, adjunct al ministrului afacerilor externe, și Virgil Florea, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, oameni de cultură și artă.

★

Atașatul militar al R.D. Germane în R.P. Romînă, lt. col. Walter Zander, a oferit luni un cocteil cu prilejul celei de-a 9-a aniversări a Armatei Populare Naționale a R. D. Germane. Au participat general de armată Floca Arhip și general-maior Ionel Vasile, adjuncți ai ministrului forțelor armate, și reprezentanți ai conducerii Ministerului Afacerilor Externe, generali și ofițeri superiori. Au luat parte șefii unor misiuni diplomatice acreditați în R.P. Romînă, atașați militari și alți membri ai corpului diplomatic.

(Agerpres)

TELEGRAMĂ

Cu prilejul încetării din viață a președintelui Republicii Austria, Adolf Schärf, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Populare Romîne, a trimis o telegramă dr. Bruno Kreisky, ministrul afacerilor externe al Republicii Austria, în care exprimă sincere condoleanțe.

De la Academia R. P. Romîne

Academia R. P. Romîne anunță că a încetat din viață cunoscutul biolog francez René Jeannel, profesor la Muzeul de istorie naturală din Paris, membru de onoare al Academiei R. P. Romîne. R. Jeannel este autorul unor mari lucrări monografice asupra insectelor coleoptere din mediul subteran, precum și al unor lucrări de sinteză privind biospeologia, geneza formelor terestre, ecologia, zoogeografia și a fost unul din propagatorii ideilor lui Emil Racoviță, pe care îl recunoștea ca pe profesorul și îndrumătorul său. El l-a sprijinit pe omul de știință romîn la înființarea Asociației internaționale „Biospeologica", iar din 1920 a ocupat timp de șase ani funcția de subdirector al primului Institut de speologie din lume, înființat de Racoviță la Cluj și a predat cursul de biologie la universitatea din acest oraș.

(Agerpres)

Un nou film romînesc

La cinematograful „Republica" din Capitală a avut loc luni seara premiera noului film romînesc „Mofturi 1900", realizat de regizorul Jean Georgescu, după un scenariu propriu inspirat de schițele lui I. L. Caragiale: „O conferință", „Diplomație", „Amici", „O lacună", „Bubico", „C.F.R." și „Situațiune".

RĂSFOIND PRESA STRĂINĂ

Relații interoccidentale

O nouă variantă a „războiului puilor"

THE SCOTSMAN

Într-o corespondență din Paris, semnată de John Ardagh, ziarul britanic „The Scotsman" relatează despre o nouă dispută între fermierii francezi și firmele americane de produse agricole, amplasate în Franța.

„Asupra lumii agitate a agriculturii franceze — arată autorul — a apărut încă un nor de furtună. De la noile crescătorii de pui de găină ale firmei „Purina" din Bretania pînă la noua uzină de conserve de roșii a firmei „Libby's" din apropiere de delta Ronului, capitalul și experții americani încep să intre în acțiune, iar fermierii francezi cheamă la «vigilență».

Lucrurile au ajuns pînă acolo încît în Bretania fermierii au amenințat că vor dinamita un mare abator nou de păsări finanțat de americani în apropiere de Rennes.

În sudul Franței, cînd firma „Libby's" a încercat să sporească recoltele de roșii, fermierii s-au unit pentru a-și apăra interesele împotriva acțiunilor caracterizate de ei, ca și de colegii lor bretoni, drept încercări de a-i „coloniza".

Aceste mici incidente sînt simptomele unei probleme mult mai largi. În ciuda marii ei bogății agricole, Franța continuă să fie în special o țară de mici ferme de familie și care au o eficiență mai redusă; dar în ultimii zece ani multe dintre ele și-au îmbunătățit metodele și randamentul, și au format cooperative pentru a avea condiții mai bune de desfacere. A apărut o nouă generație de tineri fermieri, care au de înfruntat presiunea proprietarilor feudali, a marilor fermieri bogați din bazinul parizian. Ei se ridică împotriva sistemului de repartiție învechit care acordă profituri uriașe intermediarilor și nu lasă decît profituri mici fermierului.

Oricare ar fi foloasele pe care le-ar putea aduce din punctul de vedere al perfecționării metodelor și organizării, „integrarea capitalistă" (autorul are în vedere marea agricultură capitalistă — n. r.) este considerată de ei drept o amenințare directă pentru viitorul cooperativelor. Cînd capitaliștii sînt americani, este cu atît mai rău. Sistemul, răspîndit în multe țări, este ca o firmă mare, ca „Libby's" sau „Purina", să preia întregul proces de desfacere, aprovizionare cu materii prime (semințe, îngrășăminte, nutreț etc.) și să încheie cu fermierul un contract obligîndu-l să furnizeze firmei produsul. Fermierul trebuie să facă ce i se spune. El devine — după cum se afirmă — un peon sau, în cel mai bun caz, un fel de muncitor industrial.

„Libby's", consideră fermierii francezi, reprezintă un amestec mult mai justificat pe scena franceză decît „Purina". Industria franceză a conservelor de fructe este slabă și necompetitivă. Guvernul dorea s-o pună pe picioare, astfel încît a cerut ajutorul firmei „Libby's". Dar „Dusquesne-Purina" nu oferă nici un fel de avantaje în materie de tehnică și, întrucît industria creșterii păsărilor din Franța, și în special din Bretania, suferă de depresiune, este greu de văzut ce justificare are prezența firmei. Spre deosebire de „Libby's", guvernul nu a invitat „Purina", dar nu a răspuns nici la cererile fermierilor militanți de a ordona închiderea fabricii.

Întrucît agricultura franceză se află în prezent într-un stadiu crucial de transformare, în ajunul Pieței comune agricole, cele două acțiuni americane pun din nou problema căii de dezvoltare a agriculturii franceze".

Răspîndire de manifeste pe șosele. Țăranii francezi fac cunoscute obiectivele acțiunilor lor

A PREVENI CE NU POATE FI EVITAT...

stern

Revista vest-germană „DER STERN" a publicat sub semnătura cunoscutului ziarist Sebastian Haffner, un articol în care se arată:

„Politicienilor vest-germani nu le este de nimic mai multă teamă decît de „izolare". Dar ei nu-și dau seama că de multă vreme folosesc o practică aventuristă — ceva ce nu face și n-a făcut vreodată nici un alt stat — datorită căreia Republica Federală se află, într-adevăr, singură pe lume. Vorbesc despre așa-numita doctrină Hallstein.

Doctrina e alcătuită din trei părți. Prima: «nu recunoaștem R.D.G.»; a doua: «interzicem tuturor celorlalte state să recunoască R.D.G.»; a treia: «cei ce vor încălca această interdicție vor fi sancționați».

Prima parte nu constituie încă o acțiune cu totul izolată. În lumea contemporană mai există încă două cazuri cînd state refuză să recunoască un stat care există și funcționează în mod evident.

Dar o dată cu a doua parte a doctrinei Hallstein începe izolarea ei — aventurarea în fantastic. Nu s-a mai întîmplat niciodată ca un stat, și nici măcar unul deosebit de mare și puternic, să indice lumii întregi: dacă eu nu recunosc pe cineva nici voi nu aveți voie s-o faceți. Germanii din R.F.G. dau de ani de zile asemenea indicații. Într-un limbaj aspru, de cazarmă, ei însoțesc ordinul cu amenințarea aplicării unei sancțiuni: unui stat care încalcă interdicția vest-germană de a avea relații cu R.D.G., i se vor aplica, în conformitate cu gravitatea delictului, sancțiuni economice sau el va fi pedepsit cu ruperea relațiilor.

Veți obiecta totuși: situația nu este chiar atît de gravă. Cele mai multe state, după cît se pare, nu se simt jignite de doctrina Hallstein. De ce atunci această agitație?

În legătură cu aceasta se pot spune două lucruri. În primul rînd, de ani de zile, respectarea doctrinei Hallstein nu este, de fapt, impusă majorității statelor prin amenințarea aplicării unei pedepse, ci este cumpărată cu bani. În al doilea rînd ea este ocolită cu abilitate de cele mai multe state. Iar Republica Federală, în aceste condiții, este de mult timp silită să închidă ochii pentru a nu fi nevoită să treacă la punerea în aplicare a propriilor sale amenințări. Aceasta, pentru că respectivele amenințări încep să devină un cuțit cu două tăișuri. În cele din urmă, ele s-ar putea termina cu ruperea relațiilor diplomatice. Dacă însă tot mai multe state vor admite ca lucrurile să ajungă pînă aici? Își poate oare permite Republica Federală să rupă mîine relațiile cu toate statele arabe, iar poimîine, poate, cu întreaga lume neutră? Nu s-ar termina aceasta cu un autoboicot? Sau poate că întreaga doctrină Hallstein nu este decît un mare bluf?

N-ar fi oare în această situație mai demn și mai înțelept să se prevină inevitabilul și doctrina Hallstein să fie abandonată de bunăvoie, atîta timp cît e posibil ca acest lucru să se facă de bunăvoie? Dacă Republica Federală însăși va înceta ea mai întîi să boicoteze R.D.G., atunci s-ar mai putea cîștiga ceva. Ar fi însă dăunător pentru prestigiul ei dacă ea ar fi nevoită să privească neputincioasă cum unul după altul dintre state face acest lucru. Iar dacă, după aceea, ea ar fi nevoită să se retragă într-un colț și să se supere cu o jumătate din lume, aceasta ar fi chiar primejdios.

Important este de a preveni cu abilitate ceea ce nu poate fi evitat și, pe cît posibil, să întorci lucrurile spre bine. O frumoasă poezie a lui Paul Fleming, un liric german din perioada barocului, conține următoarea strofă:

„Fă ce trebuie făcut, înainte de a ți se impune".

TELEGRAME EXTERNE

La Salisbury

Continuă convorbirile anglo-sud-rhodesiene

SALISBURY 1 (Agerpres). — Delegația engleză, formată din ministrul pentru relațiile cu Commonwealthul, Arthur Bottomley, și lordul cancelar, Gardiner, și-au continuat întrevederile în Rhodesia de sud, întîlnindu-se la 1 martie cu cinci foști conducători ai partidului Uniunea națională africană Zimbabwe, grupare politică interzisă în această țară. Potrivit agenției France Presse, discuțiile între reprezentanții britanici și liderii partidului s-au desfășurat în secret. Din rîndul reprezentanților acestui partid african — relata agenția Reuter — a lipsit însă reverendul Sithole, deoarece acesta este deținut într-una din închisorile sud-rhodesiene, din anul 1964, sub acuzația de atentat la securitatea statului.

Madrid

DUPĂ DEMONSTRAȚIILE STUDENȚEȘTI

MADRID 1 (Agerpres). — Rectoratul Universității din Madrid a închis duminică facultatea de medicină, ca urmare a tulburărilor studențești. Această măsură a fost luată la două zile după ce autoritățile au închis, pentru timp nelimitat, facultățile de filozofie și litere în urma demonstrației studenților care a avut loc miercurea trecută. Studenții au organizat o serie de greve cerînd ca liderii Uniunii naționale a studenților să fie aleși de ei și să nu mai fie numiți de autoritățile spaniole.

Alabama

Noi acțiuni ale populației de culoare

NEW YORK 1 (Agerpres). — În cursul acestei săptămîni, anunță agențiile de presă, vor fi reluate acțiunile negrilor din statul Alabama în sprijinul înscrierii lor pe listele electorale. Agenția Associated Press relatează că vor fi organizate marșuri ale negrilor în șase regiuni din statul Alabama. Sute de negri vor participa, potrivit agenției, la „cel mai puternic asalt în sprijinul înscrierii negrilor pe listele de votare, de la începutul campaniei". În regiunile Lowndes și Wilcox nici un negru nu figurează pe listele electorale, iar în celelalte numărul lor este foarte scăzut.

Martin Luther King, conducătorul populației de culoare din S.U.A., după ce a ținut o cuvîntare la Los Angeles în fața a peste 3 500 de cetățeni negri pe care i-a chemat la unitate, a plecat la Selma, pentru a conduce personal acțiunile negrilor. După cum se știe, la 1 martie au fost redeschise listele pentru înscrierea negrilor în mai multe regiuni din statul Alabama.

SPORT

Program competițional

● Pîrtia Valea lui Carp din Sinaia găzduiește săptămîna aceasta **întrecerile campionatelor republicane de schi (seniori și senioare) pentru probele alpine.** Începînd de joi, cei mai buni schiori ai țării noastre, în frunte cu C. Tăbaraș, M. Bucur, Gh. Bălan, N. Iovici, K. Ghon, Ilona Mikloș și Mihaela Gheoarcă, se vor întrece timp de patru zile pentru cucerirea titlurilor republicane. Programul campionatelor este următorul: joi, de la ora 11, slalom uriaș; vineri, de la ora 10, slalom special, iar duminică, de la ora 12, coborîre.

● **Campionatele republicane de schi fond pentru juniori** se vor desfășura în zilele de 6 și 7 martie la Poiana Brașov. Sîmbătă dimineața se vor disputa probele de 5 și 10 km juniori și 3 și 5 km junioare, iar duminică dimineața vor avea loc ștafetele de 3×5 km juniori și 3×5 km junioare. Tot duminică, de la ora 12, la trambulina mică din Poiana Brașov, cei mai buni juniori se vor întrece pentru **cucerirea titlului de campion republican la sărituri.**

● Luni dimineața au părăsit Capitala, plecînd la Cairo, jucătorii de tenis de cîmp Ion Țiriac și Ilie Năstase, invitați **să participe la campionatele internaționale de tenis ale Republicii Arabe Unite.**

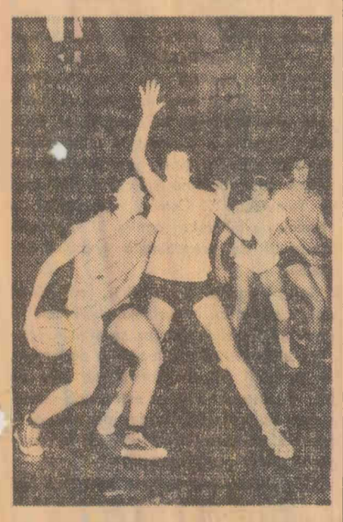

Un aspect din timpul meciului de baschet Progresul București—Știința Constanța, desfășurat duminică în sala Dinamo din Capitală. Au cîștigat bucureștencele cu 51—38 (18—18)

FOTBAL

Echipa Rapid București învingătoare în Izrael

În cel de-al doilea meci al turneului pe care îl întreprinde în Izrael, echipa de fotbal Rapid București a jucat luni la Haifa cu selecționata orașului. Meciul s-a terminat cu scorul de 2—0 (1—0) în favoarea fotbaliștilor romîni.

Din sportul internațional

ATLETISM. — Cu prilejul campionatelor pe teren acoperit, disputate la Wolverhampton (Midlands), studenta Mary Campbell, în vîrstă de 19 ani, a stabilit cea mai bună performanță mondială de sală în proba de 660 yarzi: 1'24"3/10.

HOCHEI PE GHEAȚĂ. — Miercuri se deschide la Tampere (Finlanda) cel de-al 32-lea campionat mondial de hochei pe gheață, cea mai importantă competiție a sezonului sportiv de iarnă. Înaintea startului, echipele participante au susținut duminică ultimele meciuri de verificare. Iată rezultatele înregistrate: U.R.S.S. — Canada 3—3 (2—1; 0—1; 1—1), R. S. Cehoslovacă — Elveția 4—1 (2—0; 1—1; 1—0), S.U.A. — Finlanda 3—2 (2—0; 0—2; 1—0), Suedia — R. D. Germană 8—3 (1—1; 5—2; 2—0).

PATINAJ. — În stațiunea Colorado Springs (S.U.A.) încep astăzi campionatele mondiale de patinaj artistic, la care participă 95 de patinatori din 13 țări. Cu mare interes este așteptată revanșa în proba masculină individuală între campionul european, austriacul E. Danzer și francezul A. Calmat. Specialiștii consideră că în proba de dans frații Pavel și Eva Roman nu pot pierde titlul. La perechi participă L. Belousova și O. Protopopov (U.R.S.S.), cîștigători ai medaliei de aur la recentele campionate europene.

RUGBI. — După cum anunță agenția Reuter, Uniunea australiană de rugbi a acceptat propunerea federației romîne de specialitate ca echipa Australiei să susțină în cursul anului 1966 două meciuri la București. Aceste jocuri sînt legate de turneul pe care urmează să-l întreprindă anul viitor în Europa echipa Australiei, ca invitată a Federației engleze de rugbi și a „International rugby Board".

ȘAH. — Fostul campion mondial, Mihail Botvinnik, a cîștigat turneul internațional de șah de la Nordwijk (Olanda), totalizînd 6 puncte din 7 posibile. Pe locurile următoare s-au clasat Trifunovici (Iugoslavia) — 4,5 puncte, Flohr (U.R.S.S.) — 4 p., Larsen (Danemarca) și Vandenberg (Olanda) — 3,5 puncte etc.

SCHI. — Duminică, în ultima zi a concursului internațional de la Kranjska Gora (Iugoslavia), s-a disputat proba de slalom special. A cîștigat francezul Michel Arpin care a realizat în cele două manșe timpul total de 116"25/100. Austriacul Franz Diegruber s-a clasat pe locul doi, cu 117"32/100.

HANDBAL. — În localitatea Osnabrueck s-a disputat întîlnirea internațională feminină dintre reprezentativele R. F. Germane și Danemarcei. Jocul s-a încheiat la egalitate: 8—8 (4—4).

FOTBAL. — Continuîndu-și turneul în Peru, echipa maghiară Vasas Budapesta a evoluat la Lima în compania formației locale Alianza. Jocul s-a încheiat cu scorul de 1—0 (1—0) în favoarea gazdelor.

DE PRETUTINDENI

FILM DESPRE NAVA „VOSHOD" IN COSMOS

Pe ecranele sovietice va fi prezentat în curînd filmul documentar în culori „Nava «Voshod» în Cosmos". Filmul prezintă pentru prima oară secvențele realizate de Konstantin Feoktistov despre experiențele științifice efectuate la bordul navei. Este prezentat, de asemenea, reportajul televizat luat cu camera automată care s-a aflat în afara cabinei navei și a fost trimisă pe Pămînt. Un deosebit interes suscită secvențele realizate de medicul cosmonaut Boris Egorov cu ajutorul unui microscop puternic. Printre altele se arată cum într-o picătură de sînge luată de la un cosmonaut în stare de imponderabilitate numărul leucocitelor crește de cinci ori. Este vorba despre „suprasolicitarea leucocitară", o reacție naturală a organismului uman la condițiile speciale ale zborului cosmic — imponderabilitatea și suprasolicitarea.

APA DESALINIZATĂ ÎN ȚĂRILE SLAB DEZVOLTATE

Folosirea apei desalinizate de mare în țările în curs de dezvoltare va constitui una din principalele probleme care vor fi luate în discuție la cea de-a 38-a sesiune a Consiliului social și economic al O.N.U., ale cărei lucrări vor începe în luna martie. Un raport referitor la apa de mare desalinizată subliniază că una din principalele piedici în extinderea utilizării ei o constituie prețul de cost ridicat, aceasta mai ales în țările slab dezvoltate, unde prețul combustibilului este adesea ridicat. Raportul subliniază că încă din 1962 40 de țări au făcut cereri pentru folosirea apei desalinizate. În opt din 12 regiuni din Asia și Orientul Mijlociu necesitățile de apă se vor dubla în anul 1970 față de prezent. În Somalia, Tunisia și R.A.U., necesitățile vor crește foarte mult în următorii cinci ani, iar Mauritania va avea nevoie de o cantitate de cinci ori mai mare față de prezent.

NU IESE FUM FĂRĂ FOC

Întîmplarea a avut loc la studioul de televiziune din Christchurch (Noua Zeelandă). Șeful unui trib indian din America de sud, invitat la studio, demonstra în fața telecamerei arta de a aprinde focul prin frecarea a două bețișoare. Fumul care s-a ridicat în urma eforturilor lui a pus în funcțiune sistemul automat de alarmă care făcea legătura direct cu postul de pompieri.

Semnalul este semnal. Și după cum se știe, în caz de incendiu nu se pierde timp cu întrebări suplimentare. Pompierii s-au deplasat deci în cea mai mare grabă la fața locului, unde au avut o plăcută deziluzie, iar zicala populară „Nu iese fum fără foc" a fost confirmată încă o dată.

CARNAVAL LA RIO

Peste 200 000 de turiști asistă la tradiționalul carnaval de la Rio de Janeiro, care s-a deschis duminică. Cele 53 de școli de sambo (întrunind aproape 30 000 de persoane) și-au ales anul acesta ca temă a carnavalului cea de-a 400-a aniversare de la întemeierea orașului. Pe principalele străzi din Rio are loc, timp de 3 zile, o explozie de veselie și „o paradă a modei", în cursul căreia pot fi admirate mii de costume istorice, majoritatea lor amintind epoca în care Brazilia era o colonie a Portugaliei. Pentru menținerea ordinii au fost mobilizați 10 000 de polițiști și militari, unii dintre ei fiind deghizați în costume de epocă.

„ȚIGARA ANONIMĂ"

La Los Angeles (S.U.A.) există o organizație numită „Țigara anonimă". La sediul acesteia se află instalat un telefon cuplat cu un magnetofon. Dacă unul din membrii ei, care vrea să-și limiteze rația zilnică de țigări, dar nu prea reușește să facă acest lucru, formează numărul respectiv, la celălalt capăt al firului intră în funcție o bandă magnetică pe care a fost imprimată tusea chinuitoare a unui fumător pasionat.

INGRIJORAREA PATRONILOR DE CAZINOURI

Patronii cazinourilor din Europa sînt îngrijorați; în ultimul timp se vorbește tot mai mult de constituirea unui „sindicat" internațional care și-a propus să golească cu ajutorul unor calculatoare electronice casele de bani ale marilor cazinouri.

Procedeul folosit este următorul: doi membri ai organizației frecventează cu regularitate pentru o anumită perioadă, uneori chiar două luni, un anumit cazinou: ei nu joacă, ci numai observă cu atenție ce numere ies. String astfel vreo 20 000 de date sau „informații" pe care le transmit la Londra, unde sînt „furnizate" unui creier electronic.

La Baden-Baden, în R.F.G., această organizație a reușit să facă „să sară banca". Cîștiguri asemănătoare au fost obținute la Monte Carlo și în alte cazinouri de pe Riviera franceză.

PICTURA CU AJUTORUL CALCULATORULUI ELECTRONIC

Ultima realizare a pictorului spaniol Salvador Dali este executarea portretului unei tinere actrițe, cu ajutorul datelor furnizate de un calculator electronic.

Zăpada abundentă căzută în Alpii elvețieni a împiedicat turme întregi de căprioare să se deplasese pentru a-și căuta hrana. Datorită acestui pericol, paznicii de vînătoare au întreprins o campanie de salvare a lor, ducîndu-le în grajduri, unde vor rămîne pînă la primăvară

DE PESTE HOTARE

Corespondenţă din Londra

DEMONSTRAŢII ÎN HYDE PARK

La tradiţionalul loc de întruniri din colţul Hyde Park-ului s-au adunat duminică manifestanţi de toate vîrstele. Inscripţiile de pe pancarte vorbeau limpede despre ţelul acestei adunări: „Jos mîinile de pe Vietnam"; „Să înceteze intervenţia americană!". Alte pancarte cereau guvernului britanic să manifeste iniţiativă în cadrul eforturilor pentru încetarea războiului nedeclarat din Vietnamul de sud şi soluţionarea problemelor Asiei de sud-est prin respectarea acordurilor de la Geneva din 1954. Manifestanţii reprezentau cercuri largi ale opiniei publice; printre ei erau adepţi ai dezarmării nucleare, ai mişcării creştine pentru pace, ai luptei anticoloniaiste, comunişti, laburişti, liberali.

Oratorii au exprimat îngrijorarea opiniei publice faţă de primejdioasa evoluţie a intervenţiei militare a Statelor Unite în Vietnamul de sud, au arătat că a sosit timpul să se asigure populaţiei sud-vietnameze posibilitatea de a-şi rezolva treburile interne fără amestec din afară; ei au subliniat, totodată, că în atingerea acestor obiective ar fi binevenită o contribuţie pozitivă a Marii Britanii. În acest sens, lordul Brockway, preşedintele Mişcării pentru eliberarea coloniilor, sub auspiciile căreia a fost organizat mitingul, a adresat un apel direct primului ministru Harold Wilson. Deputatul laburist Bob Edwards, secretar general al Uniunii muncitorilor din industria chimică, a criticat poziţia acelora care, în numele „apărării democraţiei", sprijină dictatura militară din Vietnamul de sud.

Manifestaţia, care a durat cîteva ore, s-a încheiat prin prezentarea unei delegaţii la reşedinţa primului ministru din Downing Street, unde a fost înmînată o scrisoare cerînd eforturi susţinute din partea Marii Britanii pentru încetarea ostilităţilor din Vietnamul de sud; în scrisoare este subliniat, totodată, caracterul nerealist al poziţiei celor care pretind Frontului de eliberare naţională din Vietnamul de sud să înceteze în mod unilateral ostilităţile.

Marşuri similare s-au desfăşurat şi în alte localităţi britanice (Cardiff, Bristol, Rhondda, Neath).

Liviu RODESCU

Deschiderea primei conferinţe a popoarelor indochineze

PNOM PENH 1 (Agerpres). — În capitala Cambodgiei s-a deschis luni prima conferinţă a popoarelor indochineze, la care participă reprezentanţi ai tuturor organizaţiilor şi partidelor politice din ţările acestei regiuni a lumii.

În cadrul primei şedinţe s-a dat citire unui mesaj din partea prinţului Norodom Sianuk, şeful statului cambodgian, în care se spune: „Trebuie să barăm calea războiului, a cărui flacără ameninţă să se extindă asupra întregului nostru continent. Trebuie să declarăm că sprijinim ideea convocării unei conferinţe internaţionale care să examineze problema Indochinei. Trebuie să declarăm că ne pronunţăm în favoarea unei adevărate neutralizări a Laosului şi Vietnamului de sud".

În mesajul adresat de Norodom Sianuk se acordă o atenţie deosebită solidarităţii popoarelor din Indochina şi Asia de sud-est.

VIETNAMUL DE SUD

Budiştii au început o nouă campanie antiguvernamentală

SAIGON 1 (Agerpres). — Cercurile budiste din Saigon au deschis o nouă campanie antiguvernamentală cerînd încetarea focului în Vietnamul de sud. Unul din principalii lideri budişti, Thic Quan Lien, a declarat că „aceasta este o mişcare populară şi nici un guvern nu va putea să i se opună".

Luni, primul ministru al Vietnamului de sud, Phan Huy Quat, a organizat prima sa conferinţă de presă după evenimentele care au dus la înlăturarea generalului Khanh din fruntea forţelor armate. Quat a declarat că se opune oricărei încercări de a se convoca o conferinţă internaţională pentru rezolvarea situaţiei din Vietnamul de sud. Totodată, primul ministru sud-vietnamez a avertizat cercurile budiste că „mişcarea în favoarea păcii care s-a manifestat în ultimul timp la Saigon nu va fi tolerată".

★

ROMA 1 (Agerpres). — Generalul locotenent Nguyen Khanh, fostul comandant şef al forţelor armate sud-vietnameze, a petrecut prima zi la Roma, în noua sa calitate de ambasador cu misiuni speciale în condiţii nu prea agreabile. Agenţia americană U.P.I., relata la 1 martie că după sosirea sa la Roma, Khanh s-a stabilit la un hotel din capitala italiană, dar a fost obligat pur şi simplu să se baricadeze, datorită unei puternice demonstraţii de protest la adresa fostului „om-forte" de la Saigon. „Khanh nu trebuie să rămîi la Roma!" strigau demonstranţii.

Neo Lao Haksat despre remanierea guvernului laoţian

HANOI 1 (Agerpres). — După cum transmite Agenţia vietnameză de ştiri, postul de radio Vocea Patet Lao a transmis o declaraţie a purtătorului de cuvînt al Comitetului Central al Partidului Neo Lao Haksat, în legătură cu remanierea guvernamentală ce a avut loc recent în Laos. În declaraţie se spune, printre altele, că „înlocuirea generalului Fumi Nosavan prin Leuam Insisiengmay constituie un act ilegal şi o gravă violare a acordurilor de la Zürich şi Valea Ulcioarelor". Documentul subliniază că „În scopul menţinerii stabilităţii în ţară, avînd în vedere aspiraţiile arzătoare ale întregului popor şi interesul suprem al ţării, Neo Lao Haksat cere ca prinţul Suvanna Fumma şi fracţiunea de dreapta să continue, împreună cu Neo Lao Haksat, convorbirile tripartite, să discute în mod deschis restabilirea guvernului tripartit de uniune naţională şi să rezolve celelalte probleme în suspensie. Aceasta este singura măsură corectă pentru soluţionarea actualei situaţii interne din ţară".

Campania electorală în Franţa

Discursuri ale liderilor politici

PARIS 1. — Corespondentul Agerpres, Georges Dascal, transmite: Campania electorală pentru alegerile municipale de la 14 şi 21 martie se desfăşoară din plin în întreaga Franţă. În cursul zilei de duminică la Asniere (suburbie pariziană), a avut loc o conferinţă naţională a partidului guvernamental U.N.R., la care au participat 1 500 de delegaţi. Cu acest prilej, Roger Frey, ministrul de interne şi unul din principalii conducători ai U.N.R., a inaugurat oficial campania electorală, lansînd un apel pentru regruparea centristă. „Viitoarele alegeri prezidenţiale, a spus el, vor diviza şi mai mult opinia publică şi este de dorit să profităm de împrejurările actuale pentru a realiza cu aliaţii noştri de azi şi cu cei de mîine o nouă formaţie politică, mai largă...". Tot duminică, Maurice Faure, preşedintele Partidului radical şi al regrupării democratice a afirmat într-un interviu acordat radiodifuziunii că alegerile municipale ar trebui să ducă la „regruparea tuturor partidelor, începînd cu socialiştii şi pînă la moderaţi". El şi-a exprimat părerea că această coaliţie ar duce la izolarea U.N.R. Cu prilejul unui miting ţinut într-o suburbie a Lyonului, Waldek Rochet, secretar general al P. C. Francez, şi-a exprimat satisfacţia pentru acordurile încheiate între comunişti şi socialişti, remarcînd că „Alianţele cu dreapta fac jocul partidului U.N.R. Ele constituie o reîntoarcere la trecut. Dar masele nu vor reveni la combinaţiile trecutului".

Corespondenţă din Roma

Drama emigranţilor

A părăsi locurile natale, casa, familia, a devenit, de-a lungul deceniilor, o tristă necesitate pentru mii de italieni, nevoiţi să emigreze în căutare de lucru. Cîte drame umane ascund aceste peregrinări! Nu întîmplător cele mai triste canţonete napolitane sînt dedicate emigrării. Regizorii au găsit aci noi subiecte de film, dramaturgii surse de inspiraţie. Filmul „Drumul speranţei" şi piesa lui Arthur Miller „O privire de pe pod", deşi tratează problema din unghiuri diferite, pun în faţa întregii lumi problema emigranţilor.

Această problemă s-a pus în ultimele săptămîni nu la modul literar, ci într-un mod foarte concret şi acut în legătură cu situaţia muncitorilor italieni care lucrează în Elveţia. În urma unor măsuri ale autorităţilor elveţiene, zeci de mii de muncitori italieni şi-au pierdut locul de muncă şi sînt nevoiţi să părăsească Elveţia. Alţii au rămas, pur şi simplu, blocaţi la frontieră, întrucît au găsit graniţa închisă. Se consideră că circa o sută de mii de muncitori vor fi expulzaţi din Elveţia.

Ce a determinat această hotărîre a autorităţilor elveţiene?

Răspunsul este simplu. O serie de dificultăţi apărute în ultima vreme în economia ţării. Autorităţile federale încearcă să le facă faţă reducînd numărul muncitorilor străini care au ajuns după unele calcule la 900 000 şi care prin însăşi prezenţa lor, agravează, de pildă, problema locuinţelor. Muncitorii italieni (în număr de circa 500 000) au fost primii loviţi pentru că ei alcătuiesc nucleele cele mai combative din întreaga masă a muncitorilor străini din Elveţia.

Lovitura dată emigranţilor italieni în Elveţia este cu atît mai grea cu cît survine într-un moment dificil pentru economia italiană. Se vădeşte o anumită tendinţă de creştere a şomajului.

Cele trei organizaţii sindicale C.G.I.L., C.I.S.L. şi U.I.L. au subliniat necesitatea unei intervenţii pe lîngă autorităţile elveţiene, pentru abrogarea măsurilor luate. Totodată, ziarele progresiste italiene arată că soluţia definitivă trebuie căutată în propria ţară, prin înlăturarea cauzelor înseşi ale fenomenului emigrării.

Giorgio PASTORE

În capitala Kenyei, Nairobi, au avut loc puternice demonstraţii de protest împotriva bombardării teritoriului Ugandei de către avioane ale guvernului de la Leopoldville

Tîrgul internaţional de la Leipzig

Vizite la standurile R. P. Romîne

LEIPZIG 1. — Corespondentul Agerpres, Şt. Deju, transmite: După deschiderea ediţiei jubiliare de 800 de ani a Tîrgului internaţional de la Leipzig, standurile R. P. Romîne au fost vizitate de numeroase personalităţi, precum şi de un mare număr de vizitatori şi oameni de afaceri. Luni dimineaţa preşedintele Consiliului de Miniştri al R. D. Germane, Willi Stoph, însoţit de alte personalităţi din R. D. Germană, preşedintele Consiliului de Miniştri al Uniunii Sovietice, A. N. Kosighin, primul ministru al R. P. Polone, J. Cyrankiewicz şi conducătorii altor delegaţii guvernamentale străine au vizitat standurile romîneşti. Oaspeţii au fost întîmpinaţi de către ambasadorul R. P. Romîne în R. D. Germană, Ştefan Cleja.

Exponatele romîneşti trezesc un viu interes în rîndurile vizitatorilor.

ACTUALITATEA CIPRIOTĂ

• Amănunte în legătură cu complotul împotriva preşedintelui Makarios • Mediatorul O. N. U. a sosit la Londra • Înlocuirea contingentului turc

NICOSIA 1 (Agerpres). — Două ziare cipriote au informat duminică că împotriva preşedintelui Makarios a fost organizat un complot menit a duce la îndepărtarea sa şi a actualului guvern cipriot. Cele două ziare, „Aghon" (proguvernamental) şi „Eleftheria" (independent) arată — după cum transmite agenţia Reuter — că în acest complot a fost amestecat şi fostul ambasador al S.U.A. în Cipru, Fraser Wilkins, o funcţionară a ambasadei americane, precum şi cîţiva ciprioţi. Ziarul „Aghon" relatează că se află în posesia unor documente care dovedesc rolul jucat în acest complot de către fostul ambasador american din Cipru şi anunţă că în următoarele numere ale sale va publica noi amănunte în legătură cu acest complot, precum şi documentele aflate în posesia sa. La rîndul său, ziarul „Eleftheria" subliniază într-un editorial că există dovezi de netăgăduit că înlăturarea lui Makarios era dorită de către turci şi anglo-americani. În legătură cu aceasta, un purtător de cuvînt al ambasadei americane a refuzat, după cum afirmă agenţia Reuter, să facă vreun comentariu. Agenţia reaminteşte că Fraser Wilkins a fost înlocuit din postul de ambasador al S.U.A. la Nicosia anul trecut de Taylor Belcher.

★

LONDRA 1 (Agerpres). — La sosirea sa la Londra — după escala de la Atena — mediatorul O.N.U. pentru Cipru, Galo Plaza Lasso, a declarat că este probabil ca mandatul O.N.U. în Cipru, care expiră la 26 martie, să fie reînnoit. Plaza a adăugat că prezenţa trupelor O.N.U. în Cipru este indispensabilă. „Dacă trupele ar fi fost rechemate din Cipru, cu siguranţă că încordarea s-ar fi agravat — a spus el.

★

ISTANBUL 1 (Agerpres). — Un purtător de cuvînt al Ministerului de Externe al Turciei a declarat că ţara sa a hotărît să procedeze în această lună la înlocuirea contingentului turc aflat în Cipru. Unitatea de schimb care urmează să plece în Cipru se află deja în portul Iskanderun, aşteptînd ordinul de plecare.

SUDAN

Convorbiri preliminare la conferinţa „mesei rotunde"

KHARTUM 1 (Agerpres). — Între o delegaţie a aripei de stînga a grupării politice Sanu, condusă de William Deng, şi reprezentanţi ai partidelor politice din provinciile de nord ale Sudanului au avut loc duminică la Khartum convorbiri preliminare referitoare la conferinţa „mesei rotunde" pentru rezolvarea situaţiei din provinciile sudice ale ţării. La convorbiri a participat, de asemenea, Nazir Dayfallah, preşedintele conferinţei „mesei rotunde" şi vicecancelar al Universităţii din Khartum, iar în calitate de observator invitat de toate partidele politice din Sudan — M. Lakidi, membru al Parlamentului Ugandei. Înaintea plecării sale la Khartum, William Deng, conducătorul delegaţiei, a adresat liderilor sudişti un apel în care le cerea să nu adopte nici o atitudine care ar putea aduce vreun prejudiciu întîlnirii de la Khartum. După cum se ştie, conferinţa „mesei rotunde" în vederea reglementării problemei provinciilor din sud, care urma să aibă loc la 15 februarie la Juba, a fost amînată, datorită atitudinii partidelor de extremă dreaptă din Sudan. De altfel în rîndurile partidului Sanu, care prin poziţia sa a contribuit la amînarea proiectatei conferinţe de la Juba, se manifestă lipsă de unitate de vederi în privinţa reglementării problemelor provinciilor din sud. În timp ce aripa de stînga a partidului, reprezentată de William Deng, se pronunţă în favoarea organizării unei conferinţe, preşedintele partidului Sanu, Jaden, şi alţi lideri au declarat că nu consideră misiunea condusă de Deng ca reprezentînd poziţia partidului în problemele referitoare la regiunile sudice ale ţării.

RECHIZITORIUL ÎMPOTRIVA CRIMINALULUI DE RĂZBOI RAJAKOWITCH

Procurorul a cerut pedeapsa maximă

VIENA 1 (Agerpres). — La 1 martie procurorul general al tribunalului din Viena a pronunţat rechizitoriul împotriva fostului comandant SS, Erich Rajakowitch, acuzat de a fi ordonat deportarea evreilor olandezi, deţinuţi în lagărul de la Drancy la Auschwitz. Procurorul a cerut juraţilor să-l condamne pe Rajakowitch la pedeapsa maximă, închisoare pe viaţă.

În continuarea rechizitoriului său, procurorul a menţionat: „Nu este adevărat, cum mai cred încă unele persoane, că conducătorii celui de-al treilea Reich au fost traduşi în faţa tribunalului de la Nürnberg pentru că Germania a pierdut războiul. Ei au fost judecaţi pentru că au fost asasini".

Referindu-se la personalitatea lui Rajakowitch, procurorul tribunalului a relevat că la fel ca şi ceilalţi colaboratori ai lui Eichmann „acesta nu poate fi calificat ca o personalitate ratată". După ce a scos în evidenţă faptul că după război tribunalele au condamnat pe acei asasini nazişti care au ucis cu propriile lor mîini mii de oameni, procurorul a arătat că în urma arestării lui Eichmann, „au fost scoşi la iveală un nou soi de asasini, aşa-zişii „asasini prin persoane interpuse" care, de fapt, au fost organizatorii direcţi ai campaniei de exterminare în masă a populaţiei evreieşti. Aceşti criminali trebuie să răspundă pentru moartea acestor oameni".

SCURTE ŞTIRI

CONAKRY. Postul de radio Conakry a anunţat că trupe portugheze, staţionate în Guineea Portugheză, au atacat şi au incendiat un sat în regiunea Kindara din Guineea. Postul de radio a calificat acest atac drept un act agresiv, adăugînd că autorităţile guineeze vor aduce cazul în faţa Consiliului de Securitate al O.N.U.

PNOM PENH. Preşedintele Indoneziei, Sukarno, a sosit luni la Pnom Penh într-o vizită oficială de patru zile. În cursul şederii sale în capitala Cambodgiei, Sukarno va discuta cu şeful statului cambodgian, Norodom Sianuk, probleme privind situaţia din Asia de sud-est, precum şi probleme privind relaţiile dintre cele două ţări. Pe aeroport el a fost întîmpinat de prinţul Norodom Sianuk şi participanţi la Conferinţa popoarelor indochineze care se desfăşoară la Pnom Penh.

CAIRO. La 16 martie încep la Cairo lucrările celui de-al 5-lea Congres arab în problemele petrolului care va lua în discuţie schimbul de informaţii tehnice şi economice cu privire la industria petrolului şi va crea un organism pentru cooperarea între ţările arabe şi celelalte ţări producătoare de petrol.

CAPE KENNEDY. La centrul de experimentări spaţiale Cape Kennedy se fac pregătiri pentru lansarea unui vehicul spaţial de tip „Surveyor" menit să furnizeze date despre solul lunar. Înainte ca aceste vehicule să fie trimise spre Lună, ele vor fi experimentate pe traiectorii foarte alungite în jurul Pămîntului. Prima experienţă cu vehiculul spaţial „Surveyor" este prevăzută în cursul acestei săptămîni folosindu-se o rachetă de tip „Atlas-Centaur".

PRAGA. La 1 martie, Jozef Lenart, preşedintele guvernului R. S. Cehoslovace, şi Vaclav David, ministrul afacerilor externe al R. S. Cehoslovace, au plecat într-o vizită oficială în India şi Republica Arabă Unită, la invitaţia primilor miniştri ai guvernelor celor două state.

VIENA. A luat sfîrşit conferinţa reprezentanţilor partidelor creştin-democrate din Europa occidentală care a durat două zile. La conferinţă au fost discutate problemele unei mai bune coordonări a politicii acestor partide, dezvoltarea Europei occidentale şi noua formulare a programelor partidelor. Discuţiile s-au concentrat îndeosebi asupra concepţiilor preşedintelui de Gaulle privitoare la Europa occidentală. Preşedintele Bundestagului vest-german, Gerstenmaier a declarat că scopul final al creştin-democraţilor este „o politică supranaţională europeană".

CAIRO. Într-un comunicat dat publicităţii după şedinţa specială a Consiliului Unităţii Economice Arabe, se arată că „Consiliul sprijină întrutotul poziţia adoptată de R.A.U. faţă de Germania occidentală". Orice sancţiuni economice, pe care guvernul de la Bonn intenţionează să le aplice R.A.U., vor fi considerate ca fiind contrare stabilităţii economice a ţărilor membre ale Consiliului Unităţii Economice Arabe — se subliniază în comunicat. În acest caz, ţările arabe vor fi silite să adopte o poziţie economică comună faţă de R.F.G.

DUBLIN. Luni s-au desfăşurat la Dublin funeraliile naţionale ale eroului Irlandei, Roger Casement, condamnat la moarte şi spînzurat în Anglia cu aproape o jumătate de secol în urmă, pentru participarea sa la lupta de eliberare a Irlandei. În testamentul său, Casement îşi exprimase dorinţa de a fi înmormîntat în pămîntul Irlandei. La 23 februarie, primul ministru al Angliei a consimţit ca osemintele lui Roger Casement să fie transferate în Irlanda.

PRAGA. După cum anunţă agenţia C.T.K., M. Stewart, ministrul afacerilor externe al Angliei, a acceptat invitaţia adresată de V. David, ministrul afacerilor externe al R. S. Cehoslovace, de a vizita Cehoslovacia între 22 şi 25 aprilie.

CAPETOWN. Un nou birou de recrutare a mercenarilor pentru guvernul congolez de la Leopoldville s-a deschis la 1 martie în Republica Sud-Africană, anunţă agenţia France Presse. Ofiţerul însărcinat cu recrutarea de noi mercenari pentru Chombe este maiorul Ian Gordon, care a primit deja personal „primii voluntari".

ANKARA. Dr. Faruk Sukan, ministrul sănătăţii al Turciei, inspectează în prezent regiunea Erzerum, bîntuită de epidemia de pojar. El a vizitat subprefectura Tekman, unde s-au înregistrat 148 de cazuri mortale. Din cauză că regiunea este acoperită de zăpadă, drumurile fiind inaccesibile, pachetele cu medicamentele paraşutate de serviciile armatei nu au putut fi găsite de locuitori. Alte 14 sate din împrejurimi, contaminate de epidemie, se află încă complet izolate.

După încetarea din viaţă a preşedintelui Austriei

VIENA 1 Trimisul special Agerpres, C. Varvara, transmite: Luni, într-o şedinţă de doliu, guvernul austriac a discutat măsurile în vederea organizării funeraliilor preşedintelui dr. Adolf Schärf. Cu acest prilej, cancelarul Austriei, dr. Klaus, a evocat personalitatea defunctului.

Tot luni corpul neînsufleţit a fost depus provizoriu în Cancelaria prezidenţială. Întregul guvern, preşedintele Consiliului federal, primarul Vienei şi alte personalităţi politice din Austria au adus un omagiu fostului preşedinte. Guvernul austriac a stabilit ca doliul naţional să ţină pînă în seara zilei de vineri.

Marţi corpul defunctului va fi transportat în Sala Coloanelor a clădirii Parlamentului, urmînd ca între 3 şi 5 martie să fie permis accesul publicului. Vineri la ora 11 va avea loc o şedinţă de doliu a Consiliului Naţional al Austriei. Guvernul austriac a stabilit organizarea de funeralii naţionale pentru înmormîntarea preşedintelui Adolf Schärf. Ceremonia înhumării va avea loc vineri.

★

Preşedintele Republicii Federale Austria, dr. Adolf Schärf s-a născut la 20 aprilie 1890 la Nikolsburg ca fiu al unui muncitor sticlar. Absolvind Facultatea de drept a Universităţii din Viena, el primeşte diploma de doctor în drept în 1914. Între 1919 şi 1934, dr. Schärf a fost secretarul preşedintelui Parlamentului austriac şi membru activ al Partidului social-democrat din a cărui conducere făcea parte. După dizolvarea Parlamentului şi interzicerea Partidului social-democrat în 1934, el a fost o perioadă arestat, iar apoi pus în libertate. În perioada 1938—1944, dr. Schärf a fost arestat de mai multe ori de gestapoul nazist pentru activitate politică.

După război, el a deţinut mai multe funcţii printre care: secretar de stat în guvernul provizoriu austriac în 1945, membru al guvernului austriac şi vicecancelar, preşedinte al partidului socialist, membru al delegaţiei austriece care a participat la discutarea Tratatului de stat al Austriei în 1955 la Moscova. În 1957 a fost ales preşedinte al Republicii Federale Austria şi reales în această funcţie la 28 aprilie 1963.

★

VIENA 1 (Agerpres). — În urma decesului preşedintelui Austriei, Schärf, guvernul urmează să fixeze neîntîrziat data noilor alegeri prezidenţiale. În practică, alegerile trebuie să aibă loc la 3—4 luni după moartea ultimului preşedinte. Se aşteaptă ca noile alegeri să aibă loc la începutul lunii iunie. În Austria, preşedintele republicii este ales de popor pe o perioadă de şase ani.

TANZANIA NU ACCEPTĂ IMIXTIUNI ÎN TREBURILE INTERNE

DAR-ES-SALAAM 1 (Agerpres). — La Dar-Es-Salaam s-a dat publicităţii un comunicat oficial, semnat de preşedintele Republicii Unite Tanzania, Julius Nyerere, prin care guvernul Tanzaniei aduce la cunoştinţă guvernului R. F. Germane că renunţă la ajutorul acordat de Germania occidentală. Hotărîrea a fost adoptată ca răspuns la presiunile exercitate de R. F. G. asupra Tanzaniei în urma anunţării deschiderii unui consulat general al R. D. Germane la Dar-Es-Salaam.

Comunicatul subliniază că Tanzania nu este dispusă să accepte nici un fel de imixtiune şi nu intenţionează să primească ajutoare condiţionate de obligaţii politice.

Corespondenţă din Haga

SOCIALIŞTII CER EXPLICAŢII

În Olanda alcătuirea unei noi formaţii guvernamentale este precedată de un adevărat ritual. Mai întîi suverana se consultă cu preşedinţii camerelor. Ea desemnează apoi un aşa-numit „informator", avînd misiunea de a stabili primele contacte cu grupările politice şi de a face sugestii privind noul cabinet. După ce primeşte concluziile „informatorului", suverana desemnează o a doua personalitate, un „formator", care redactează programul noului guvern şi propune lista ministerială. În cazul acceptării listei, noul cabinet este numit prin decret regal, în caz contrar, totul se reia de la început. Acest ritual a fost aplicat şi la criza de guvern în curs. Ieri dimineaţă, regina a primit la „Casa Silvestre" — vilă situată la doi kilometri de centrul capitalei — pe cei doi preşedinţi ai statelor generale (camerele parlamentului olandez) şi pe vicepreşedintele consiliului de stat (organ consultativ suprem), cu care a avut primele consultări. La ora cînd transmit nu a fost încă desemnat „informatorul".

Lucrurile s-au complicat însă şi impresia care domneşte aici, la Haga, este că actuala criză de guvern, declanşată în urmă cu patru zile, nu se va soluţiona repede. Această impresie se datoreşte îndeosebi faptului că încă nu sînt clarificate împrejurările care au dus la demisia guvernului Victor Marijnen, ceea ce a stîrnit nelinişte în rîndul membrilor parlamentului.

A. Vondeling, preşedintele grupului parlamentar socialist, a cerut ca parlamentul să se întrunească de urgenţă pentru a asculta din partea fostului prim-ministru precizări înainte de a se prezenta propuneri cu privire la alcătuirea noului cabinet. (După acceptarea demisiei, Victor Marijnen a fost însărcinat să se ocupe, în continuare, de treburile curente ale cabinetului, pînă la rezolvarea crizei). Vondeling a arătat că cererea grupului socialist se bazează pe faptul că guvernul nu şi-a dat demisia în urma unui vot de cenzură al opoziţiei, ci datorită crizei interne provocată de un proiect de lege care n-a fost publicat. Aşa cum arătam în corespondenţa precedentă, era vorba de un proiect de lege prin care să se anuleze interdicţia în vigoare privind reclama comercială la posturile de radio şi televiziune olandeze. Părerea exprimată de grupul socialist a avut ecou favorabil şi printre alţi deputaţi care susţin revenirea la o practică parlamentară normală, premierul olandez avînd obligaţia de a informa parlamentul asupra acţiunilor sale înainte de a le supune suveranei. Dînd curs cererii grupului socialist parlamentul olandez s-a întrunit luni după-amiază pentru a asculta explicaţiile premierului demisionat. În cuvîntul său, Victor Marijnen a afirmat că „îi este imposibil să furnizeze alte explicaţii în afara celor date, adică demisia a survenit în urma divergenţelor ivite în sînul guvernului în legătură cu problema statutului Radioului şi Televiziunii". Camera deputaţilor a respins cu 82 voturi contra 51 moţiunea introdusă de preşedintele grupului socialist.

Totuşi poziţia socialiştilor, cel de-al doilea partid ca importanţă, după catolici (Partidul socialist olandez se află în opoziţie, deţinînd 43 de locuri în parlament, iar catolicii 50 din totalul de 150 de locuri), este urmărită cu atenţie de observatorii politici de la Haga, mai ales pentru rolul pe care l-ar putea avea în rezolvarea crizei guvernamentale.

Consultările prevăzute a avea loc luni cu liderii partidelor politice olandeze în vederea desemnării „informatorului" au fost amînate pentru marţi.

Chr. van PETERSEEN

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii" Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii